

ASUMAN

Yıllık Kültür ve Edebiyat Dergisi Mayıs 2023 Sayı 1

SHAKESPEARE'İN BRUTUS'U

Öznur Özmen

MAKBER

Hiranur Demir

POST-TRUTH

Özge Özmen

VIRGINIA WOOLF

Havin Kalkan

ÖLÜNÜN ARZUSU

Moazima Khurami

AKIN

İle Söyleşi

GÜNGÖR

Etiler Akademi Beylikdüzü

**Her Hafta Ücretsiz
Özel Ders**

**8 Farklı Yayının
Deneme Sınavları**

**İkinci Anlatım
Dersleri**

**Öğretmenleriyle Sınırsız
1-1 Soru Çözüm Desteği**

**Güçlü Öğretmen
Kadrosu**

**8-10 Kişilik
Homojen Sınıflar**

**Profesyonel
Danışmanlık
ve Rehberlik
Desteği**

**Memnuniyet
Odaklı
Ödeme Planı
Sadece
Etiler Akademide**

etiler_akademi

0212 924 56 95

Ortaokul Kurs Şubesi

Adnan Kahveci, Uludağ Cd.,
Beylikdüzü Osb
34528, Beylikdüzü / İstanbul

Lise Kurs Şubesi

Cumhuriyet Mah. İstiklal Cad. Bina No:1/1
Kapı No:49 - 50 (Çağrı Market Yanı)
Beylikdüzü / İstanbul

Asuman Dergisi

Mayıs 2023 Sayı 1

Vali Muammer Güler Sosyal Bilimler Lisesi

Adına Sahibi:

Yunus Emre KAKI

Danışman Öğretmen:

Gül DURMAZ
Özlem GÖÇER

Yayın Kurulu:

Beyza AKYAZI
Doğa TURAN
Elif BAYBAŞ
Havin KALKAN
Hiranur DEMİR
Moazima KHURAMI
Özge ÖZMEN
Öznur ÖZMEN
Sudenaz ESMER
Zeynep KILIÇ

Kapak Tasarımı:

Doğa TURAN

Tasarım:

Doğa TURAN
Hiranur DEMİR

Yazı İşleri:

Burçin Başak ORAK
Özge CAMCI

0212 872 44 48

<http://vmgsbl.meb.k12.tr>

vmgsblk12

vmgsblk12

757907@meb.k12.tr

Editörden

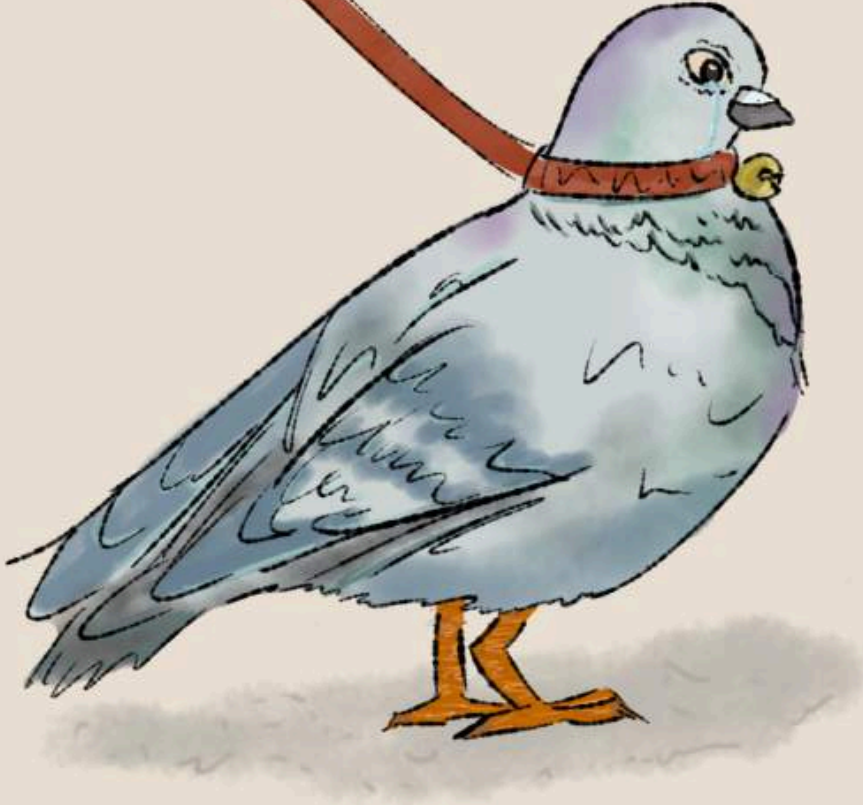
Herkes'e büyükçe bir merhaba! Uzun uğraşlar verdiğimiz dergimizin ilk sayısında siz okurlarımız ile birlikteyiz, şu an bu dergi elinizdeyse ne mutlu bize...

Bizler, sosyal bilim öğrencileri ve öncü öğretmenimiz ile ortak paydada bulduğumuz bu dergide birlikteliği, farklılığı, sonsuzluğu ve sonsuzluğu; hayata ve yaşamaya dair her şeyi birleştirmek istedik. İşlerimize başladığımız noktada dergimizin ismini ararken en uygun ismin bu okulun demirbaşı Asuman'dan almasında karar kıldık. Asuman bizim en büyük ilhamımız oldu. Onun bilgeliğinden, öğrencileri zaman zaman merakla izlemesinden, öğretmenlerin elinden sıkılmışçasına kaçmasından, onun yaşamının her bir noktasını inceleyerek öğrendiğimiz her şeyden bir yudum aldık. Okumakta olduğunuz "editörden" yazısını Asuman'ın ağzından yazmıştık fakat kötü haberi tam da dergimize bu yazıyı geçirirken öğrendik. Bu büyük yas içinde fark ettik ki aslında yaşam, farklılık, birliktelik gibi kavramlarla birlikte ölüm de varmış hayatın içinde. Asuman, ilham aldığımız son bilgeliğini bize armağan etti. Onu hiç unutmayacağız. Huzur içinde uyu Asuman. Huzur içinde uyu meleğimiz.

Keyifli okumalar dileriz, edebiyatla kalın.

“Anlaşılammamak bu işte!”

Hatasını anladığı an tasmayı hemen çıkarmış. Kuş o kadar kırılmış ki, yemeden içmeden kesilmiş. Uçmak da istemiyormuş. Ne zaman eline alıp terastan havaya fırlatsa hemen geri dönüp kafesine giriyormuş. Yemeyip içmeyip ölümünü beklerken, adamı da öldürüyormuş. Bir gün tasmayı gagasında görmüş kuşun. Alıp boynuna takınca yeniden yemeye başlamış.

İÇİNDEKİLER

6

Shakespeare'in
Brütüs'ü

12

Akın Güngör ile Söyleşi

14

Post-Truth Çağında
Gerçeklik Arayışı

17

Xenon

18

Ölünün Arzusu

22

Çiçek Senfonisi

23

"Yasın Beş Aşaması"
Teorisine Göre Bir
Makber İncelemesi

28

Firuze

29

Aşk-ı Memnu

30

Virginia Woolf

36

Beni Kör Kuyularda

38

Serbest Ruhlar

39

Freud ve Bir
Pompeii Düşü

40

Coğrafya Kader Midir?

41

Guernica - Picasso
İncelemesi

44

III. BSBL Çalıştayı

45

I. BSBL Münazara
Turnuvası

SHAKESPEAR'IN BRUTUS'Ü

İnsanlar var oldukları günden beri belirli bir düzen içinde yaşadılar. Tabii ki düzen algısı insanların evrimleşip modernleşmesiyle aynı doğrultuda değişir. İlk zamanlarda ilkel olarak adlandırdığımız faaliyetleri yapmak uygunken günümüz modern algısı ilk zamanlardaki düzenin devamı niteliğindedir. Bu düzeniyse toplumun değer yargıları belirler ancak bu değer yargılarını da şekillendiren birileri vardır: Hiyerarşinin en üstündekiler. Bu kişiler toplumu yansıtır, toplumu düzenler ve topluma toplum ismini verir. Ancak zamanla hiyerarşinin verdiği güçle bu kişiler yanlış veya tamamıyla yanlış olmasa da adil olmayan kararlar alabilir. İşte bu gibi durumlarda toplumun kahramanı, adalet sağlayıcısı isyancılar gelir. İsyancılar daima iyi de değildir. Kimi zaman isyancılar sadece ve sadece otoriteyi ve hiyerarşiyi isterler ancak önceden de bahsedildiği gibi kimi zaman isyancılar adalet için orada olurlar. Toplumun iyiliğini isteyen, hiyerarşinin en üstündeki kişilerin toplumu bozmasından korkan bu isyancılar kendilerine isyancı demezler. Çevreleri de onlara isyancı demez. Çünkü bu bireyler toplumun cesaretini yansıtır bu cesaretle toplumu yıpratın, toplumu kötü yere götüren hiyerarşiyi değiştirmeye çalışırlar. Bu çalışmaların en bilinen örneklerinden biri : Marcus Brütüs .

1

Brütüs trajedisini oluşturanların ilki ve Marcus Brütüs'ün yazarı William Shakespeare'dir. William Shakespeare değer yargılarını her kitabında hem benzer hem de farklı gösteren eşsiz bir ustadır. William Shakespeare İngiliz tiyatro yazarı ve şairidir. Bir tüccarın oğlu olan William Shakespeare, on sekiz yaşındayken, Anne Hathaway'le evlenip, bir süre sonra Londra'ya gitti. Önce tiyatro oyunculuğu yapıp daha sonra ünlü Globe ve Blackfriars tiyatrolarına ortak oldu. Başkalarının yazdığı oyunları düzelterek oyun yazarlığına ilk adımını atıp kısa süre sonra kendi oyunlarını yazmaya başladı. Veba hastalığı çıkınca Londra'dan ayrıldıysa da 1594'te dönerek 1613'e kadar Londra'da yaşadı.

SHAKESPEARE'S BRUTUS

People have lived in a certain order since the day they existed. Of course, the perception of order changes in the same direction as people evolve and modernize. While it was appropriate to do the activities that we call primitive in the early times, today's modern perception is a continuation of the order of the early times. This order is determined by the value judgments of society, but there are some who shape these value judgments as well: those at the top of the hierarchy. These people reflect society, organize society and give society the name society. But over time, with the power given by the hierarchy, these people may make unfair decisions, although not wrong or completely wrong. In such cases, the hero of society, the provider of justice, the rebels come. Rebels are not always good either. Sometimes the rebels just want authority and hierarchy, but as mentioned before, sometimes the rebels are there for justice .

These rebels, who want the good of society and are afraid that people at the top of the hierarchy will disrupt society, do not call themselves rebels. Nor would their surroundings call them rebels. Because these individuals reflect the courage of society. And with this courage, they try to change the hierarchy that wears down society and leads society to a bad place. One of the most well-known examples of these studies is Marcus Brutus

1

The first of those who composed the Brutus tragedy and the author of Marcus Brutus is William Shakespeare. William Shakespeare is a unique master who shows his value judgments both similar and different in each of his books. William Shakespeare is an English playwright and poet. William Shakespeare, the son of a merchant, married Anne Hathaway when he was eighteen and left for London in later of the relationship. He first acted and then became a partner in the famous Globe and Blackfriars theaters. He took his first step into playwriting by correcting plays written by others, and soon began writing his own plays. Although he left London when the plague broke out, he returning in 1594, to 1613 as far as Londo he lived..

İlk uzun şiiri Venüs ile Adonis (1593), Lucretia'nın Kaçırılışı (1594) ve çok büyük bir yaratıcı anlatım özellikleri taşıyan, sanat ve yaşama ilişkin felsefesinin, duygularının, kuşklarının ve insan olarak tutkularının anlaşılmasında anahtar görevi yapan 154 sone yazmış olan William Shakespeare, gelmiş geçmiş en büyük tiyatro yazarlarından biri sayılır. Büyüleyici, zengin ve yüce dili nedeniyle oyunlarını 'şiirsel dramalar' diye nitelendirenler bile olmuştur.

Bazı oyunları yalnız şiirsel biçimleriyle değil, bütün öğelerindeki derin ve geniş insan yapısı anlayışıyla da büyüleyicidir. William Shakespeare, aşâğılık şeyleri ve soylu şeyleri, masumluluğu ve vahşiliği, komik olayları ve çok ciddi olayları gözler önüne sermeyi, günlük olaylardan alışılmamış olaylara rahatça geçmeyi bilmiş ve halktan olsun, soylu sınıftan olsun, bütün insan ve toplum tiplerini gözler önüne sermeyi başararak hem bireysel, hem toplumsal düzeydeki ahlak sorunlarıyla ilgilenmiştir.

Her çeşit insan çılgınlığının ve girişiminin anlatılması ve betimlenmesinden çok yaşamın yaratıcısı olan doğayı sergilemeye çalışmıştır. Bazen insan dünyasını daha karanlık, acımasız ya da gülünç yanlarıyla anlatmışsa da temelde yaşamı bütün görünüşleriyle yüceltmıştır.
2

William Shakespeare'in yapıtları üç öbekte toplanabilir: Tarihsel dramlar, komediler, trajediler. İlk yapıtları Henry IV (1590,1592), Richard'ın Faciası (1596) ve Henry V'te (1598) siyasal temaları işleyerek iktidarın halk yararına kral tarafından kullanılması sorunu ele alınmıştır.

1 Shakespeare Yazar ve Eserleri, STANLEY WELLS, (çev) Cevza Sevgen, Yapı Kredi Yayınları – 1992.

2 Shakespeare, William. Julius Caesar. Trc. Sabahattin Eyüboğlu. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, 2020

Bir Yaz Gecesi Rüyası (1595), Kuru Gürültü (1598), Beğendiğiniz Gibi (1599), On İkinci Gece (1600–1601), İyi İten Her Şey İyidir (1602) gibi komedilerinde, hem olağanüstü bir mizah duygusu ortaya koymuş, hem de insanların kusurlarını gözler önüne sermiştir.

Basit bir çizgi çevresinde gelişen ve mutlu sonla biten bu komediler, insanların çılgınlıklarını alaylı bir çerçeve içinde vurgulamayı bilen eleştirici bir zekânın ürünüdür. Venedik Taciri (1596) ve Kısasa Kısas (1604) gibi komedilerindeyse acıklı olaylara da rastlanır. Ama özellikle trajedileriyle ünlüdür: Romeo ile Jülyet (1594– 1595), Jül Sezar (1599), Hamlet (1600), Othello (1604), Macbeth (1605), Kral Lear (1606), Coriolanus (1607).

Shakespeare'e göre, dayanılmaz tutkular insanları korkunç olaylara sürükler. Ne var ki tutkuların yola çıktığı olayların sonucuna yalnızca birey değil, toplum da katlanır. Başkahramanın ayağı sürçünce toplum da sürçer. Onun kötülüğü yaşadığı çevrenin de kötülüğü olur.

Temelde iyi olan doğada da, insanda da bir kötülük göze çarpar. Bu kusurlar kahramanın kişiliğini kemirir ve yıkılmasına neden olur. Kötülüğün kurtulmak, yeniden sağlıklı olmak için doğa en soylu ve en yüce öğeleri feda etmelidir. Trajedi de budur." 1 Trajedilerden ve Shakespeare'in ünlü eserlerinden biri olan Julius Caesar kitabında değer yargılarının genel mesajı şu olmuştur: yaptığınız adaletsizlik döner dolaşır ve sizi tekrardan bulur.

Kitabın karma mesajı okuruna ulaştırabilmesi için Shakespeare'in ilk yaptığı hareketse Caesar'ın ölümüdür. Caesar senato tarafından taç giydirilme töreni öncesinde yapılan eğlence etkinliğinde Marcus Brütüs ve yandaşları tarafından planlanan bir biçimde suikasta uğratılır. Julius Caesar ise bunu evlatlık oğlundan son bıçak darbesini beklemediği için şu cümleleri kurar:

“Et tu, Brute? Then fall, Caesar!”
(Shakespeare, 2020, 55)1 yani Türkçesi:
“Sen de mi Brütüs? Öyleyse yıkıl
Caesar!” (Shakespeare, 2020, 55.)2

Daha sonra hiyerarşinin boş kalmasıyla birlikte bir kargaşa havası Roma'yı sarar. Halk ilk olarak hiyerarşinin en üstündeki, herkesin sevdiği o mert Caesar'ı öldürdükten sonra Brütüs'ün konuşmasını dinlemiş ve Brütüs'e hak vermiş olsa bile Antonius'un devreye girmesi ve halkı galeyana getirmesiyle beraber Brütüs'e karşı bir düşmanlık oluşmuştur. Bu yüzden Brütüs eşi Calpurnia'ı da alarak doğup büyüdükleri topraklar olan Roma'yı terk etmek zorunda kalmıştır. Bir süre sonra Caesar'ı birlikte öldürdüğü dostu Cassius, Antonius'un güçlendiğini ve Brütüs'ün kaldığı bölgeye gelerek Brütüs ve Cassius ile savaşmak için yola çıktığını söyler. Bu durumda Brütüs eşini arkasında bırakarak Cassius ile birlikte savaşmak için yola çıkar. Savaştan bir gün önce Brütüs Caesar'ın hayaletini görmeye başlar ancak o hayalet aslında Brütüs'ün vicdanıdır. Belki de Caesar'ın adaletsizlik potansiyelini çok abartmıştır, belki de inandığı değer en doğrusu değildir. Savaşın sonunda Brütüs karısının öldüğünü öğrenir, artık daha fazla dayanamayan Brütüs intihar eder.

William Shakespeare, who wrote his first long poem *Venus and Adonis* (1593), *The Escape of Lucretia* (1594) and 154 sonnets with very creative expression characteristics, which made the key to understanding the philosophy, emotions, birds and passions associated with art and life, is considered one of the greatest theater writers ever; bile is formed, calling his plays 'personal dramas' due to his developer, rich and sublime language.

Some games are fascinating not only with their poetic forms, but also with the deep and broad human structure narrative in all its elements. William Shakespeare knew how to reveal inferior things and noble things, innocence and wildness, funny events and top secret events, easily move from everyday events to unusual events, managed to expose all types of people and society, whether from the public, from the noble class, dealt with moral questions in both individual and collective order.

Rather than describing and depicting all kinds of human follies and attempts, he has tried to exhibit nature, the creator of life. Although sometimes he described the human world in darker, cruel or ridiculous ways, he basically glorified life with all his images.

William Shakespeare's three basic structures can be collected: historical dramas, comedies, tragedies. His first works dealt with the problem of using black themes by the king for the benefit of the people in *Henry IV* (1590,1592), *Richard's Face* (1596) and *Henry V* (1598).

In comedies such as *A Midsummer Night's Dream* (1595), *Dry Noise* (1598), *As You Like It* (1599), *Twelfth Night* (1600–1601), *Everything That Pushes Good is Good* (1602), both the middle darkness is a super-eventful humorous feeling, and it exposed people's flaws.

These comedies, which develop in a simple circle of lines and have a happy ending, are the product of an electric wit who knows how to shoot people's follies in a regimented frame. In comedies such as *The Merchant of Venice* (1596) and *Measure for Measure* (1604), pathetic events are encountered. But in particular, he is famous for his tragedies: *Romeo and Juliet* (1594– 1595), *Julius Caesar* (1599), *Hamlet* (1600), *Othello* (1604), *Macbeth* (1605), *King Lear* (1606), *Coriolanus* (1607).

According to Shakespeare, unbearable passions lead people to terrible events; however, at the end of the events of the departure of passions, not only the individual participates, but also society: as long as the protagonist's foot drags, society also lasts; his evil becomes the evil of the environment in which he lives.

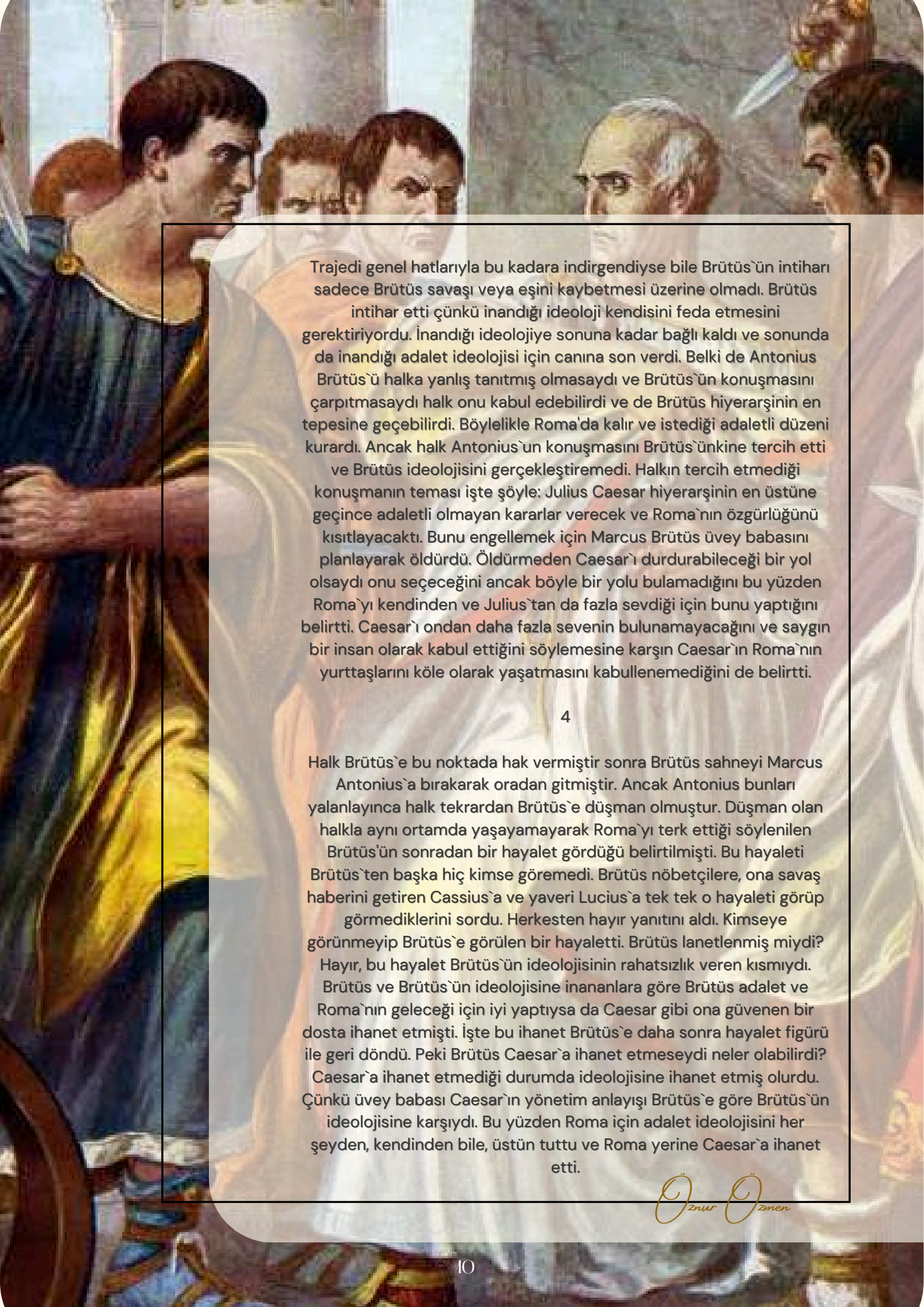
What is fundamentally good strikes both nature and man with a bad eye; these flaws gnaw at the hero's personality and cause his destruction. In order to get rid of evil, to become the new healthy, nature is the noblest and most exalted teachers.

That's the tragedy of it. In *Julius Caesar*, one of the tragedies and famous works of Shakespeare, the general message of his other judgments is as follows: the injustice you did turns around and finds you again.

If Shakespeare's first act is to read the mixed message of the book for the death of Caesar, it can be reached.

Caesar is assassinated by Marcus Brutus and his friends in a planned way at a training event held by the senate before his coronation. Julius Caesar ise expects this to be the last stab from his adopted son in the following sentences: "Et tu, Brute? Then fall, Caesar!" (Shakespeare,2020,55)English: "You too, Brutus? The story is destroyed, Caesar!" (Shakespeare,2020,55).

Later, with it remaining empty, an air of turmoil envelops Roman. First of all, the people are at the top of the hierarchy, everyone's love is because after killing Caesar, he listened to Brutus' speech and gave Brutus the right, even though Antonius stepped in and brought the people into a frenzy, an idea was formed against Brutus. For this reason, Brutus also alarmed his wife Calpurnia, and it was difficult to leave Rome, where he was born and became their elder. After a while, Cassius, the friend with whom he killed Caesar, tells him about Antony's strength and that he came to the area where Brutus was staying and set out to fight Brutus and Cassius. In this case, Brutus leaves his wife behind and goes to fight together with Cassius. The day before the battle, Brutus begins to see Caesar's dream, but that dream is actually Brutus' assistant. He greatly exaggerated Caesar's potential for injustice, he believed that his value was the most accurate. At the end of the war, Brutus learns that his wife has died, Brutus, unable to take it anymore, commits suicide.

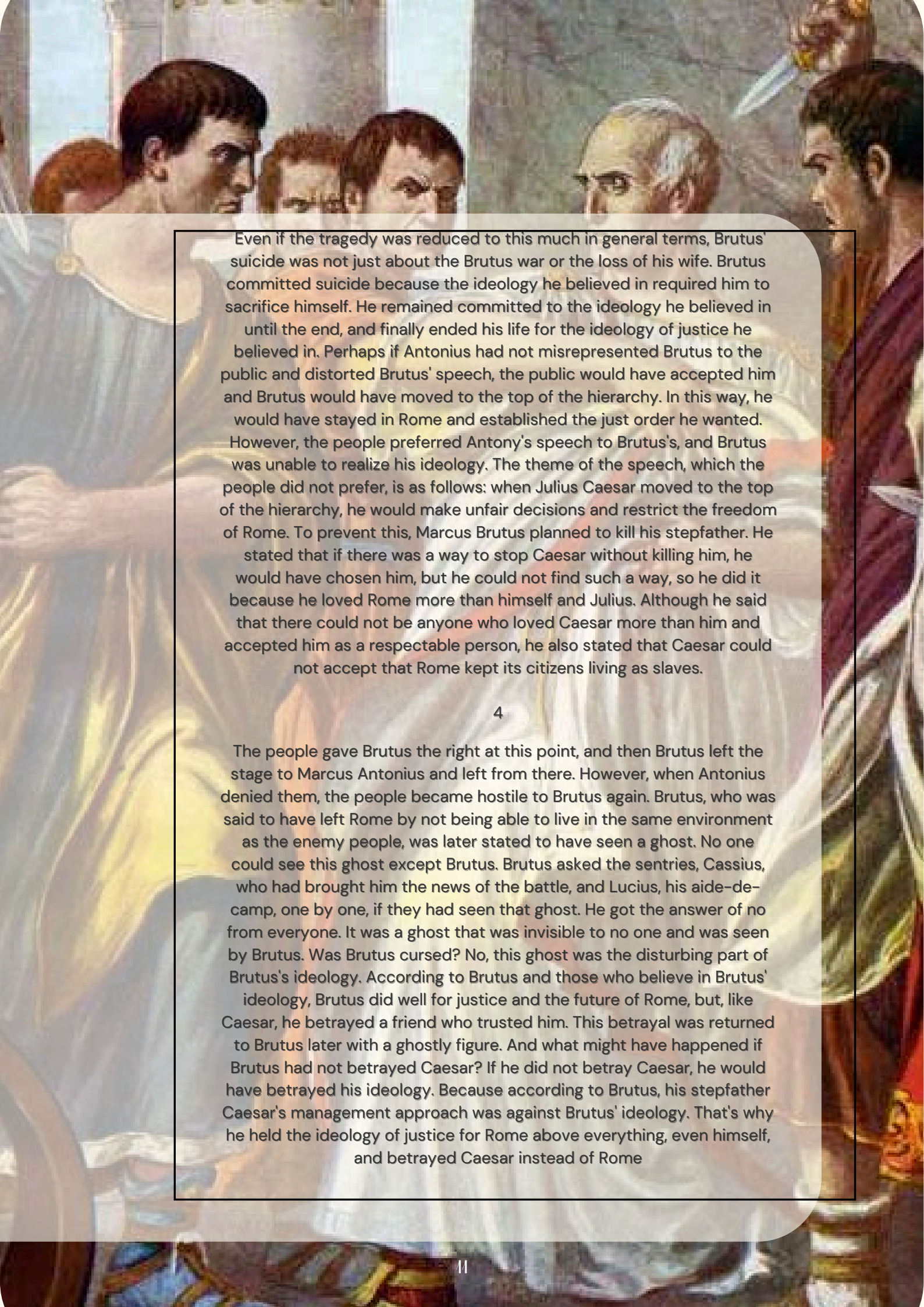

Trajedi genel hatlarıyla bu kadara indirgendiyse bile Brütüs`ün intiharı sadece Brütüs savaşı veya eşini kaybetmesi üzerine olmadı. Brütüs intihar etti çünkü inandığı ideoloji kendisini feda etmesini gerektiriyordu. İnandığı ideolojiye sonuna kadar bağlı kaldı ve sonunda da inandığı adalet ideolojisi için canına son verdi. Belki de Antonius Brütüs`ü halka yanlış tanıtmış olmasaydı ve Brütüs`ün konuşmasını çarpıtmasaydı halk onu kabul edebilirdi ve de Brütüs hiyerarşinin en tepesine geçebilirdi. Böylelikle Roma`da kalır ve istediği adaletli düzeni kurardı. Ancak halk Antonius`un konuşmasını Brütüs`ünkine tercih etti ve Brütüs ideolojisini gerçekleştiremedi. Halkın tercih etmediği konuşmanın teması işte şöyle: Julius Caesar hiyerarşinin en üstüne geçince adaletli olmayan kararlar verecek ve Roma`nın özgürlüğünü kısıtlayacaktı. Bunu engellemek için Marcus Brütüs üvey babasını planlayarak öldürdü. Öldürmeden Caesar`ı durdurabileceği bir yol olsaydı onu seçeceğini ancak böyle bir yolu bulamadığını bu yüzden Roma`yı kendinden ve Julius`tan da fazla sevdiği için bunu yaptığını belirtti. Caesar`ı ondan daha fazla sevenin bulunamayacağını ve saygın bir insan olarak kabul ettiğini söylemesine karşın Caesar`ın Roma`nın yurttaşlarını köle olarak yaşatmasını kabullenemediğini de belirtti.

4

Halk Brütüs`e bu noktada hak vermiştir sonra Brütüs sahneyi Marcus Antonius`a bırakarak oradan gitmiştir. Ancak Antonius bunları yalanlayınca halk tekrardan Brütüs`e düşman olmuştur. Düşman olan halkla aynı ortamda yaşayamayarak Roma`yı terk ettiği söylenen Brütüs`ün sonradan bir hayalet gördüğü belirtilmişti. Bu hayaleti Brütüs`ten başka hiç kimse göremedi. Brütüs nöbetçilere, ona savaş haberini getiren Cassius`a ve yaveri Lucius`a tek tek o hayaleti görüp görmediklerini sordu. Herkesten hayır yanıtını aldı. Kimseye görünmeyip Brütüs`e görülen bir hayaletti. Brütüs lanetlenmiş miydi? Hayır, bu hayalet Brütüs`ün ideolojisinin rahatsızlık veren kısmıydı. Brütüs ve Brütüs`ün ideolojisine inananlara göre Brütüs adalet ve Roma`nın geleceği için iyi yaptıysa da Caesar gibi ona güvenen bir dostu ihanet etmişti. İşte bu ihanet Brütüs`e daha sonra hayalet figürü ile geri döndü. Peki Brütüs Caesar`a ihanet etmeseydi neler olabilirdi? Caesar`a ihanet etmediği durumda ideolojisine ihanet etmiş olurdu. Çünkü üvey babası Caesar`ın yönetim anlayışı Brütüs`e göre Brütüs`ün ideolojisine karşıydı. Bu yüzden Roma için adalet ideolojisini her şeyden, kendinden bile, üstün tuttu ve Roma yerine Caesar`a ihanet etti.

Özür Özmen

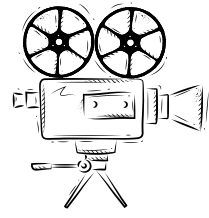

Even if the tragedy was reduced to this much in general terms, Brutus' suicide was not just about the Brutus war or the loss of his wife. Brutus committed suicide because the ideology he believed in required him to sacrifice himself. He remained committed to the ideology he believed in until the end, and finally ended his life for the ideology of justice he believed in. Perhaps if Antony had not misrepresented Brutus to the public and distorted Brutus' speech, the public would have accepted him and Brutus would have moved to the top of the hierarchy. In this way, he would have stayed in Rome and established the just order he wanted. However, the people preferred Antony's speech to Brutus's, and Brutus was unable to realize his ideology. The theme of the speech, which the people did not prefer, is as follows: when Julius Caesar moved to the top of the hierarchy, he would make unfair decisions and restrict the freedom of Rome. To prevent this, Marcus Brutus planned to kill his stepfather. He stated that if there was a way to stop Caesar without killing him, he would have chosen him, but he could not find such a way, so he did it because he loved Rome more than himself and Julius. Although he said that there could not be anyone who loved Caesar more than him and accepted him as a respectable person, he also stated that Caesar could not accept that Rome kept its citizens living as slaves.

4

The people gave Brutus the right at this point, and then Brutus left the stage to Marcus Antony and left from there. However, when Antony denied them, the people became hostile to Brutus again. Brutus, who was said to have left Rome by not being able to live in the same environment as the enemy people, was later stated to have seen a ghost. No one could see this ghost except Brutus. Brutus asked the sentries, Cassius, who had brought him the news of the battle, and Lucius, his aide-de-camp, one by one, if they had seen that ghost. He got the answer of no from everyone. It was a ghost that was invisible to no one and was seen by Brutus. Was Brutus cursed? No, this ghost was the disturbing part of Brutus's ideology. According to Brutus and those who believe in Brutus' ideology, Brutus did well for justice and the future of Rome, but, like Caesar, he betrayed a friend who trusted him. This betrayal was returned to Brutus later with a ghostly figure. And what might have happened if Brutus had not betrayed Caesar? If he did not betray Caesar, he would have betrayed his ideology. Because according to Brutus, his stepfather Caesar's management approach was against Brutus' ideology. That's why he held the ideology of justice for Rome above everything, even himself, and betrayed Caesar instead of Rome

AKIN GÜNGÖR

Bize biraz kendinizden bahseder misiniz?

Ben 26.09.1983 İzmir doğumluyum. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yönetmenlik Ana Sanat Dalı Mezunuyum. 2005 yılından beri Sinema TV Sektöründe çalışıyorum. 2012 yılından itibaren yardımcı yönetmenlik yapıyorum. 2014 yılında TR yardımcı yönetmenler birliği ve yönetmen yardımcılar birliği platformunu kurdum. TR Sinema TV Sendikasının ilk yönetim kurulu üyelerinden biriyim. Yönetmenler Birliği Platformunun kurucu üyelerinden biriyim. Sinema - TV Dizisi ve Dijital Platform Serileri (Netflix, Blu TV, Exxen, Disney Plus), MBC ve Dubai TV gibi uluslararası platformların projelerinde yardımcı yönetmenlikler yaptım. Mevzubahis, Arzuhalci, 3 Nokta ve Tünel adında 4 kısa metraj filmin yapımcı yönetmen ve senaristliğini yaptım. Bu filmlerle yurt içi yurt dışı birçok film festivalinden ödüller aldım. Cambridge Üniversitesi (İngiltere), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Nişantaşı Üniversitesi, Haliç Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi gibi üniversitelerde workshop ve atölyeler verdim. Safranbolu Belgesel Film Festivali ve Distopya Film Festivali'nde ön jüri üyelikleri yaptım. İstanbul Film Festivali Köprüde Buluşmalar, İstanbul planlama ajansı iklim krizi ile kültür alanında mücadele ve Directed By Women Film Festivali'nde atölye yürütücülükleri yaptım. Meslek hayatıma yardımcı yönetmen ve yönetmen olarak devam ediyorum.

Okulumuz Sinema Topluluğu kapsamında, Biyoloji Öğretmenimiz Ayfer Erdoğan'ın davetleri üzerine 22 Mart 2023 tarihinde Akin Güngör tarafından "Fransız Yeni Dalga - François Truffaut" söyleşisi ve "400 Blows" film okuması gerçekleştirilmiştir. Yönetmen Akin Güngör ile sinema üzerine kısa bir röportaj gerçekleştirdik. Kendisine sinemaya ve biz gençlere vermiş olduğu kıymetli katkılardan dolayı teşekkür ediyoruz.

Filmlere olan ilginiz ne zaman başladı? Ben yönetmen olmalıyım fikri ne zaman hayatınıza girdi?

Sinema bütün sanatların bir araya geldiği bir sanat dalı. Bu sebeple filmlere ilgi duymamak elde değil. Kendimi bildim bileli film izlemeyi çok seviyorum. Üniversite yıllarında çalıştığım ilk kısa film setinden sonra yönetmen olmak istediğimi anlamıştım. Yönetmenlik hikâye anlatıcılığı için kendime en yakın bulduğum araç olarak görüyorum. Diğer en yakın bulduğum araçlar ise yapımcılık, senaristlik ve showrunner mesleği. Burada temel aldığım şey ise hikâye anlatıcılığı.

Bu sektörde sizi en çok mutlu eden, tatmin eden şey nedir?

Bu sektörde beni en çok mutlu eden şeylerden biri hayalini kurduğum mesleğin bir parçası olmaktı. Kendi yazdığım projeleri çekebilme imkanını yaratabilmek, özellikle de Tünel'i hayata geçirebilmek, Tünel'in tüm yolculuğuna tanık olmaktı. Edinmiş olduğum bilgiyle film yapım süreçleri konusunda aşırı tecrübe edinmem. Bir de yetiştirmiş olduğum, hayatına dokunabildiğim asistanların çok iyi yerlere gelebildiğini görebilmek. Sendikanın kuruluşundaki emekçilerden biri olarak çalışma koşullarımızın iyileşmesine katkıda bulunabilmek.

Türk sinemasının küresel çaptaki etkisinin fazla olmadığını görüyoruz. Bu konudaki düşünceleriniz nelerdir? Ayrıca sinema sektörüne girmek isteyen gençler için tavsiyeleriniz var mıdır? Varsa nelerdir?

Türkiye sineması için önce net bir şekilde çalışma prensiplerinin netleşmesi ve liyakat sorununun ortadan kalkması gerekiyor bence. Sonrasında kreatif olarak kendi özüne dönerek çok sesli, sinemanın her türüne dair üretimler oluşturması gerektiğine inanıyorum. Gençler içinse önce hayal kursunlar, sonra bu hayallere ulaşacak realistik hedefler belirleyip, çok çalışıp, çok okuyup, bolca izleyip, bolca hikaye ve filmler üretmesini tavsiye ederim. Film festivallerini araştırınlar, dijital platformları ve yeni medya alanlarını araştırınlar. Bilim ve sanatın her alanıyla ilgili ciddi araştırmalar yapsınlar. Kolay yoldan para kazanıp ünlü olmanın peşine düşmesinler.

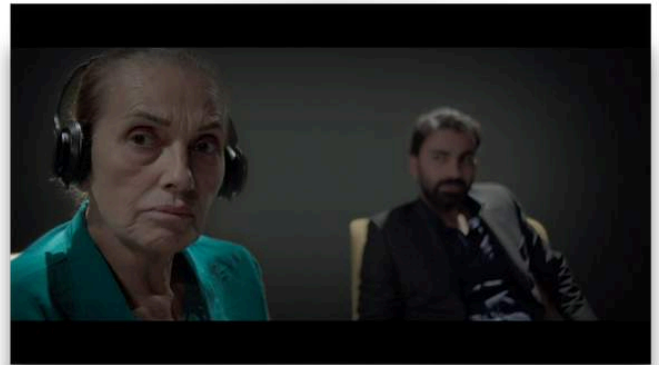
Tünel adlı kısa filminiz birden çok ödül aldı. Bize filminiz, yapım aşaması ve bu ödüller ile ilgili duygularınızdan bahsedebilir misiniz?

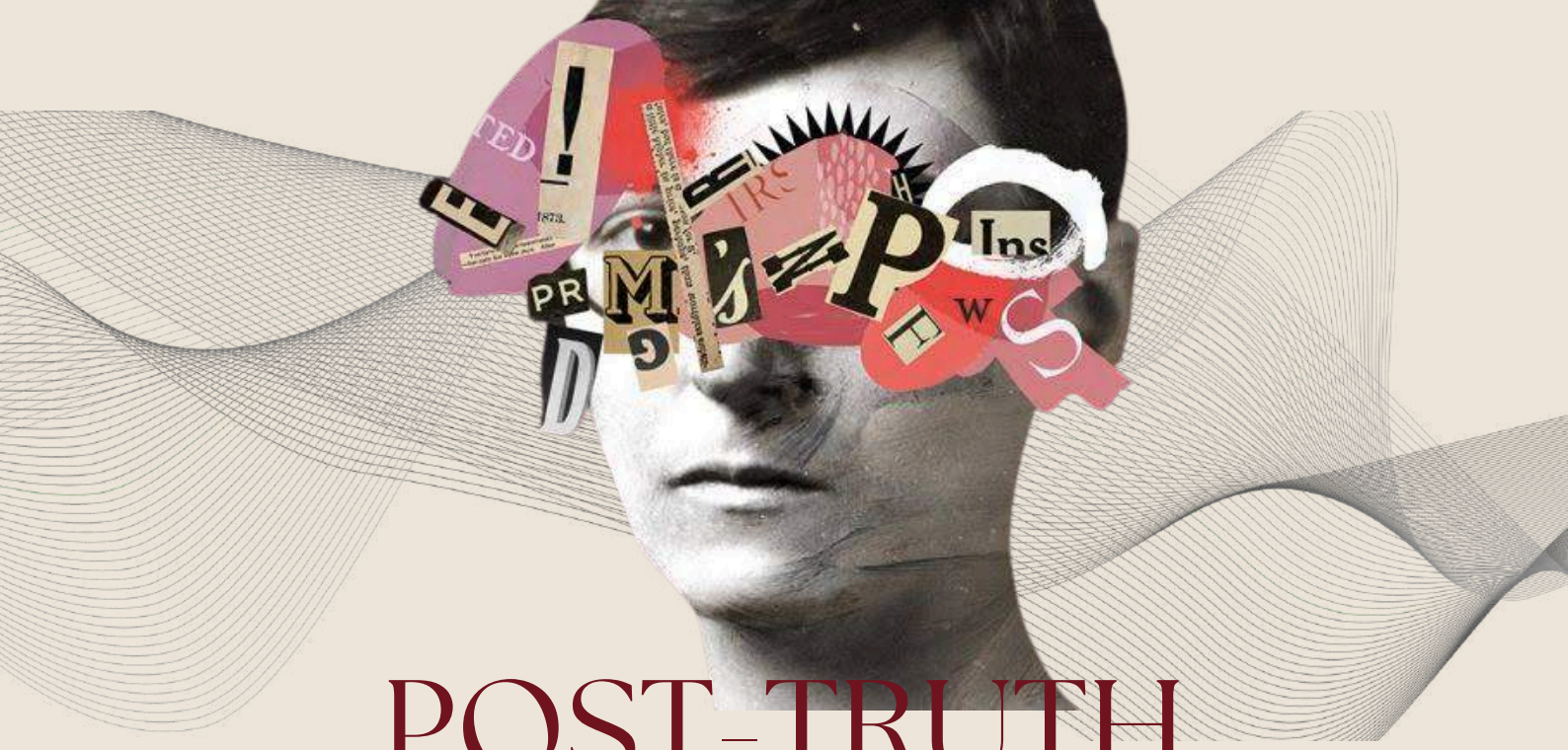
Tünel'i sevgili eşim Funda Kavdır ile birlikte yazdık. Balık Arts Vakfı ile kurmuş olduğumuz ortaklık ve bize inanan dostlarımızın destekleri sayesinde projeyi hayata geçirebildik. Tüm dünyadan 59 film festivali'nin resmi seçkisine girip farklı dallarda 17 ödül aldık. 5 Mayıs itibariyle Blu TV'de yayına girecek. Tüm bunlara tanık olmak ve emek vermek bize çok şey öğretti. Yeni filmler üretmek için de fazlasıyla cesaretlendirdi.

Sizi etkileyen yönetmenler,

beyazperdesinden etkilendiğiniz ülkeler ve yaratıcılığınız üzerinde etkisinin olduğunu düşündüğünüz ünlüler kimlerdir?

Martin Scorsese, Tony Scott, Luc Besson, Inaritu Gonzalez, Guy Ritchie, Victoria De Sica, Fellini, Truffaut, Fatih Akın gibi birçok farklı tarzlarda filmler üreten bu güzel yönetmenlerin hikaye anlatma biçimlerini çok seviyorum. Bağımsız Amerikan sineması, Güney Amerika sineması, Akdeniz sineması ve İtalyan yeni gerçekçi sineması da hem kişisel gelişimimde hem de sinemacılığımda beni çok etkilemiştir. Bunların yanı sıra İngiliz Free Sineması da beni çok etkilemiştir.

POST-TRUTH ÇAĞINDA GERÇEKLIK ARAYIŞI

Bir zamanlar, çok farklı insanlar vardı. Bazıları dürüstlükleriyle övünebilirlerdi, diğerleri ise belirsizlikleriyle. Ancak bir gün tüm dünya birdenbire değişti. Yalan söylemek bir erdem haline geldi, gerçekler ise sadece birer seçenek olarak kaldı. Bu çağın insanları, gerçekliğin yerine inançlarını ve duygularını koymaya başladılar. Gerçeklerin hiçbir önemi kalmadı. İşin garip tarafı, onlar yalan söylediklerinin farkında değillerdi. Kendilerini doğruyu söyleyen kişiler olarak görüyor, fikirlerini haklı çıkaran herhangi bir veriyi kabul ediyor ve bunu başkalarına dayatmaya çalışıyorlardı. Bu saatten sonra gerçeklik onlar için önemli değildi ve sözcüklerin gücüne inanmaya devam edeceklerdi. Buna rağmen inandıklarının yanlış çıkmasından korkuyorlardı, sanki doğru ile yanlış ayıran bir çizgi kalmış gibi. Kendi fikirlerine inanmaya o kadar alışmışlardı ki neyin gerçek, neyin sahte olduğunu bile bilmez hâldelerdi. Artık insanlar, gerçeği araştırıp doğruyu bulmak yerine, kendi düşüncelerine uygun verileri seçerek kendi gerçekliklerini oluşturup kendi kurdukları gerçekliğin yıkılmaması için her yalanı kabul etmeye hazır şekilde duruyorlardı. Böylece insanlar arasında farklı dünyalar oluştu ve ortak bir gerçekliğin var olmadığı bir dünya haline geliverdi.

Bu çağ, aslında bize o kadar da yabancı değil. Belki de bu hikayedeki anlatı kadar karanlık bir çağda yaşamadığımızı bilgiyle olan temasımızın es-
kisi kadar, hatta daha da sağlam olduğunu düşünebilirsiniz. Neticede yaşadığımız teknoloji çağının getirisiyle sosyal medya da bir o kadar yaygın hale gelmiştir. Bilgiler, fikirlere ve gündeme dair her şeye ulaşabil-
menin, dünyanın geri kalanı ile etkileşim halinde olabilmeyenin kolay bir hâl alması insanlık için kuşkusuz bir nimettir. Bir nimet oluşu kadar da etrafa alev saçan bir tehlike getirir peşinde. Madalyonun diğer yüzü, gerçeğin anlamını yitirdiği bir çağ: Post-Truth çağı. İnsanların sahip olduğu inançlarının yarattığı bilişsel çelişkilerini doğruluğu onaylanmamış bilgilerden, söylemlerden taraf tutarak çözmeye çalıştığı, kişisel değerlerin nesnellüğün önüne geçtiği hakikatin ötesinde bir çağda objektiflik değerini bir o kadar kaybeder. Bunun sonucunda sosyal medyada bir dopamin döngüsü içerisinde kaybolduğumuz kulaktan dolma, kaynağı şüpheli ve belirli kesimlere hitap eden içerikler yığnında doğruya giden yola ulaşmak da bir o kadar güç hâl gelir. Tüm bu süreç içerisinde yalanları yaymak amacıyla medya tarafından manipüle edilen bir dünyada yaşayıp gitmeye devam ederiz.

“Toplumun genelinin neler döndüğünden haberi yoktur, hatta haberi olmadığından dahi haberi yoktur.”

Noam Chomsky -dilbilimci, filozof ve politik aktivist olarak tanınır- bu Post-Truth döneminde gerçeği sorgulayan ve değiştiren düşüncelerinin yankılandığını duyacağınız bir isimdir. Post-Truth çağında insanlar gerçekliği kendi inanç ve duygularına göre şekillendirmekte, gerçekleri sorgulamamakta ve yalanların yayılmasına müsaade etmektedirler. Chomsky ise bu durumun nedenlerini ve sonuçlarını sorgulamakta, gerçeğin korunması için neler yapılabileceğine dair öneriler sunmaktadır. Chomsky'ye göre Post-Truth çağı; medyanın ve politikacıların gerçekleri manipüle etmesiyle yalnızca yalanların etrafa saçılmasını değil, daha da ötesi, gerçeğin kaybedilmesine neden olan bir dönemdir. Medya, belirli bir şekilde sunulan gerçekleri kullanarak insanların inanç ve duygularını yönlendirir ve gerçeklerin sorgulanmasını gitgide zor bir hâle getirir. Öte yandan politikacılar da genellikle propogandalarıyla gerçekleri çarpıtarak ve laf cambazlığı yaparak insanları kendi fikirlerine inandırmaya devam eder. Öyledir ki Post-Truth dünyasında gerçeği söylemek, yalan söylemekten çok daha risklidir. İnsanlar yalan söylediğinizde sizi seçerler çünkü söyledığınız şey onların duymak istedikleri şeydir. Fakat doğruyu söylediğinizde insanların sizi seçip seçmeyeceklerini asla bilemezsiniz. Yalnız, Post-Truth çağı belli bir siyasi figürün veya partinin yalan söylemesinden ibaret değildir. Bu, kafamızı kurcalaması gereken daha derin bir sorundur. Artık gerçekler ve deliller önemli değil gibi görünüyor, inançlar ve duygular ise objektivitenin üzerine çıkıyor. Medyanın hayatımızda kapladığı yer, algılarımızda hakimiyet kuracak kadar alan kazanmış durumda. Chomsky'nin de dediği gibi medya, gerçekliği sunmak yerine, izleyicilerin taleplerine göre gerçekliği şekillendirir ve böylece gerçeğin kendisi manipüle edilir. İnsanlar ise bu sahte gerçekliğin karşısında kendilerini kaptırıp bunun içerisinde yaşadıkları 'gerçeklik' olduğu konusunda manipüle edilir ve sonucunda kendi yarattıkları 'gerçekliğin' peşini bir türlü bırakamaz hale gelir.

Yine de Post-Truth'un esiri olmak zorunda değiliz. Evet, buna bir esaret denilebilir. Hakikatin ötesine geçen bu çağ insanları kendi bilişsel uyumsuzluklarının bir esiri hâline getirmiştir. Buna karşın insanların özgür düşüncelerini korumaları ve kendi düşüncelerine uygun verileri seçmek yerine, gerçekleri araştırmaya başladıkları takdirde insanlar gerçeklerin korunmasına ve yalanların yayılmasının önlenmesine katkıda bulunabilirler.

Aslında Chomsky, Post-Truth çağında gerçekleri savunmak için aktif olunması ve toplum içerisinde bir değişime gidilmesi gerektiğini bizlere uzun zamandır gösteriyor. Geriye kalan ise inançların, duyguların sınırladığı sahte gerçekliklerden çıkmak ve içerisinde bulunduğumuz gerçeklik arayışında bir yerlere varabilmek için adım atmaya başlamaktır.

Özge Özmen

XENON

Günlerce yağdı, gözlerindeki yağmur dinmedi. Korkunun biçim kazanıp ayağa kalktığı ve “hey bir şeyler söylemenin vakti geldi” diye seslenmeye başladığı anlarda bekliyordu, neyi beklediğini bilmeden. An bu ya, insan zaten bilemez neyi beklediğini, keza beklenen bilinseydi eksilirdi kutsallığından. İnsanın içinde ne büyük gizler saklıydı diye düşündü.

Bembeyaz bir yalnızlığın olmalı senin de, lekesiz bir yalnızlık, lekelenmeye müsait bir yalnızlık. Tedirginliğini buna bağlıyoruz onu izlerken, pişman sanki kapıp koyuvermediği için. Elinde olsa çıkıp sokaklara bağırarak, “neyim ben!” diye haykıracak. Olmuyor tabii, olmuyor...

Başucunda duran atlıkarıncalara uzandı, baştan kurdu anahtarı ve bıraktı yeniden başucuna. Beklediği her şey bu atlıkarıncaların birbirini yakalamasıydı. Atlıkarıncalar birbirini hiç yakalayamaz. Sorumuzu değiştirelim, atlıkarıncalar birbirini yakalamak üzerinde mi dönüyorlar? Birbiri ardında durmadan ve sonsuz enerjiyle ilerleyen bu sembollerin nasıl oluyor da tüyleri ürperiyor!

Penceresine doğruldu, uzayı izlemeye başladı. Yağmurlar uzayın derinliklerinden gelip yağar diye düşünüyordu, romantizme uyum sağlamak için de değil. Öyle, işin gereği budur. Yağmurlar bu dünyaya ait değildir.

Atlıkarıncaları yanına alıp penceresinden çıktı. Az ilerde çatısının tam üzerinde tıkırdayan o basamağa atladı ve şehrin ortasındaki kadına ulaştı.

-“Kum taneleri” dedi şehrin ortasındaki kadın,
-“Kaç tanesine ihtiyacımız var kumdan bir tepe elde edebilmek için”
-“Bilmiyorum hanımefendi, belki de yüz katrilyon kadar..”
-“Bilmiyormuşsunuz gerçekten.”

İki atlıkarınca yarattı bizi kader, yan yana ve fakat asla beraber değil. Aynı noktalardan geçiyoruz fakat hangimiz bu yola önce başladı bilmiyoruz. Art ve ön, ön ve art. Hangimiz diğerinin arkasından geliyor ve hangimiz sadece birinin bencillik ettiğini düşünüyor? Arkada kalan hangimiz bilmiyoruz, kızgınsın bana yetişemediğin için, kızgımın sana hiç arkana bakmadığın için. Zaman ya da mekan yersiz.

Ayrılr gibi bir erguvanın bahçesinden yüzlerce dal
“-Siz ne için yazıyorsunuz bu şiirleri”
-“Bilmiyorum hanımefendi. Para, zevk? Bir çeşit mastürbasyon belki de.”
-“Bilmiyormuşsunuz gerçekten...”

...
-“Senin adın ne?”
-“Güzel”
-“Hoşça kal öyleyse Güzel.”
-“Güzeli öyleyse hoşça kal...”

Son söz. Atlıkarıncaların tüyleri ürperir
Ve atlıkarıncalar hiç durmayacak.

ÖLÜNÜN ARZUSU

Cenazeden dönüyordum. Arkadaşlarımızdan genç bir jandarma yüzbaşını yirmi yedi yaşında toprağa vermiştik.

Haluk nazik, güzel bir İstanbul çocuğuydu. Geçen sene kendi arzusuyla Urfa'ya gelmişti. Pek samimi arkadaş sayılmazdık. Bir kere akran değildik. Ben ondan on beş, on altı yaş büyüktüm. Mamafih zannederim ki sebep yalnız bundan da ibaret değildi. Çünkü onun kendi yaşındaki arkadaşlarıyla da pek fazla düşüp kalktığını, senli benli olduğunu görmezdim. Biraz vahşi tabiatlıydı. Vazifesinden başka bir şey onu alakadar etmezdi. Talim ve nöbet saatleri haricinde hemen hiç ortada görünmezdi. Yatık başına kırılır da gezer, ya bir ihtiyar yerli kadının öndeki odasına kapanırdı.

Birkaç kere onunla uzun uzadıya konuşmaya fırsat bulmuştum. Çok malumath ve zekiydi. Her şeye aklı eriyordu. Bazen çok canlı ve şendi. Fakat çok kere de durgun ve dalgındı. Bir gün kışlada onun bir kazaya uğradığını haber aldım. --- Bir talim esnasında elinde mavzerle bir çukurun üstünden atlarken ayağı kayıp düşmüş, bu esnada patlayan silahının kurşunuyla göğsünden vurularak ölmüştü. Bu ölüm yalnız silah arkadaşlarını değil, bütün kasabayı ağlattı. Aradan üç sene geçtiği halde bunları anlatırken hala gözlerim doluyor. Zavallıya muhteşem bir cenaze alayı tertip ettiler. Tabutunu bir kırmızı bayrağa sardılar. Bütün kasaba cenazeyi takip etti. Yolun etrafındaki çitlerin arasında onu hiç tanımayan kadınların ağlaştığı görüldü. O akşam karanlık bastıktan sonra evime döndüm. Uzun bir seferden dönmüş gibi yorgundum. Lambam yanmamıştı. Karanlıkta sandalyeye oturdum, düşünmeye başladım. Bir aralık gözüme masamın üstünde bir mektup zarfı ilişti. Birden bire kalbim çarptı. Bir hafta evvel yine böyle bir akşam orada Hikmet'in bir mektubunu bulmuştum. Pek sıkıldığını, okunacak birkaç kitabım varsa neferle göndermemi rica ediyordu. Yüreğime dayanılmaz bir acı çöktü. Zavallı çocuk artık benden kitap istemeyecekti. Biçarenin artık hiçbir şeye ihtiyacı kalmayacaktı. Gözlerimde yakıcı iki damla yaşla masaya yaklaştım. Mektubu aldım. Fakat hayret! Zarfın üstündeki yazı onun yazısı, sözler onun sözleri idi: "Kıymetli binbaşı ... " Evvela karanlıkta yanlış zannettim. Sonra kendimden şüphelendim. Acaba bir rüya, bir kabus içinde miydim? Cebimden bir kibrit bulup çıkararak lambayı yaktım. Mektubu açtım. Yazı onun yazısı, imza onun imzası: Hikmet.

O kadar mütehecci ve şaşkındım ki mektubu okumadan neferi çağırdım. Bunun nasıl geldiğini sordum:

-Dün bir kız çocuğu getirip bıraktı. Akşam geç geldiniz, hemen yattınız. Görmemiş olacaksınız, dedi. Neferini savdıktan sonra mektubu okumaya başladım:

"Binbaşı Bey,

Sizi herkesten çok başta gördüm. Hem anlayışlı hem de insaniyetli bir adamsınız. Sonra bana çok insanca muamele ettiniz. Bunun için son vasiyetnamemi size yazıyorum. Ümit ederim ki insanlığınıza bu kadar emin olarak ölmüş bir biçarenin son ümidini boşa çıkarmak istemeyeceksiniz. Birçok akranlarım, yakın arkadaşlarım, hatta akrabalarım var ama... Her neyse sizi fazla meşgul etmeyeyim.

Binbaşı Bey, bu mektubu okuduğunuz zaman ben ölmüş, belki de gömülmüş bulunacağım, bana acıyacığınızdan eminim. Fakat bu katiyen beyhude bir şey olacak. Ölümle karşı karşıya bulunduğum bu saatte yalan söylememe imkân yoktur. Sizi bütün insanlığımınla temin ederim ki ben bu nice acınacak halde değilim. Bir gece kasabamın karanlık, sessiz bir köşesinde ebedi uykusunu uyuyanlar, bir gece evvel, odasında yeisinden kıvranan, feryat etmek için dişleriyle yastıkları parçalayan biçareden çok daha bahtiyardır. Hem bu bir gecelik, beş gecelik bir dert de değil. Senelerden beri ben bu haldeyim. Artık uğraşmaya takatim kalmadı. Herkes beni bir kazaya kurban oldu sanıyor. Sizden ricam şudur ki bundan sonra da öyle zannetsin. Ben ölümümü kendi elimle hazırladım. Herkesin gözü önünde ayağım kaymış gibi yaparak bir çukura düşeceğim. Elimdeki mavzerin ucunu göğsüme dayayarak ateş edeceğim. Kimse bunun bir intihar olduğunu fark edemeyecek. Mamafih bu intihar kelimesini yanlış kullandım. Buna "idam" demek daha doğru olurdu. Kendimi hiçbir zaman selametini kaybetmeyen mantığımınla muhakeme ettim. Genç ve kuvvetli bir adamı yirmi yedi yaşını bitirmeden ölümünden kurtaracak bütün esbab-ı muhaffefeyi aradım. Hangi çareye başvurmak lazımsa başvurdum. Hiçbir selamet imkanı göremedim.

Size bu mektubu yazışımın sebebine gelince: Son bir arzum var. Onun yerine getirilmesini istiyorum. Bu sene değil, gelecek sene. Hatta daha sonra elbette İstanbul'a yolunuz düşecek. Sevdiğim kadının kim olduğunu size tafsilatıyla yazıyorum. Siz onu bularak onunla tanışınız. Siz sade orduda muvaffakiyeti olan bir zabıt değilsiniz, aynı zamanda makbul bir salon adamısınız. En müsait bir saati gözleyerek bu kadına benden bahsediniz. Bir kaza zannedilen bu ölümün kendi eseri olduğunu söyleyiniz. İstiyorum ki kalbi feci surette burkulsun. Benim çektiğim ölüm acısının bir parçasını da o duysun. Son arzum bundan ibaret Binbaşı Bey. Zekanızdan, kalbinizden eminim. Bu arzumu ne şekilde münasip görürseniz o şekilde ifade edersiniz. Allah'a ısmarladık Binbaşı Bey.

Bir sene, yüz yirmi beş gün sonra bir akşam (bir talim esnasında elinde mevzerle bir çukurun üstünden atlarken ayağı kayıp düşmüş bu esnada patlayan silahın kurşunuyla göğsünden vurularak ölmüştü.) bu zavallı çocuğun son arzusunu yerine getirmekte muvaffak oldum. İstanbul'a döndükten sonra Suzan Hanım'ı bir polis hafiyesi gibi günlerce aramış, takip etmişim. Nihayet bir süvarede kendimi ona takdim ettirdim. Dünyada bu kadar güzel, zeki, kibar bir kadına tesadüf etmediğimi söyledim. Yürüyüşünde, söyleyişinde, bakışında, hasılı her hâl ve hareketinde bir fevkaladelik bulduğumu anlattım.

Suzan Hanım belki beni fazla güzel, kibar ve zeki bulmadı. Fakat herhalde zevki taktir etti. Çabucak ısındığını söyledi ve Şişli'deki evine davet etti. İki gün sonra ziyaretine gittim, hizmetçi kız beni salonuna götürdüğü zaman Suzan Hanım kendi kendine piyano çalıyor, yeni bir operadan parçalar söylüyordu. Çalgısına ve şarkısına devam ederek başıyla selam verdi, piyanonun yanında bir koltuğa oturmamı işaret etti. Emrini yerine getirdim. Bu musiki ile aşkı

Sölmüş gibi işaretler ederek bir müddet dinledim. Kestiği vakit el çırpıtım, operet seyircileri gibi "bis ... bis" diye ısrar ettim. Hazzından kızarak tekrar etti. İçimden "Zavallı çocuk... Bu yumurtlayan tavuklar gibi gıdaklayın! Soğuk mahluk için mi kendine kıydın?" diyordum.

Mamafih güzelliği inkar edilemezdi. Piyanosunu kestikten sonra vücudunu sandalyenin üstünde çevirdi, ellerini diz kapakları etrafında kilitledi, konuşmaya başladık. Salonunun da kendisi kadar kibar olduğunu söyledim. Bana eşyasını birer birer göstermeye başladı. Bu vazo Mısırlı bir prensin yadigârıdır, diyordu, adameağzı beni öyle seviyordu ki artık milyoner zevcesinden ayrılmaya karar vermişti. Şu etrafı işlemeye resmen kıymeti yoktur. Ama hence çok büyük bir zahmet vardır. Öbür biçare kadının yadigârıdır. Kocası beni seviyordu. Ben de ona karşı lakayt değildim. Bu kadın bir gün buraya, bu salona geldi, ayaklarına kapandı. "İki çocuğum var. Evimi barkımı yıkmayınız." diye hiçkır a hiçkır a ağladı. Benim de gözlerimden yaşlar geldi:

-Üzülmeiniz. Size bunu katiyen vaat ediyorum, dedim.

-Vaadinizi tuttunuz değil mi?

Sitemli bir bakışla:

-Ben canavar mıyım? dedi. Ayaklarım kapanan, ellerimi öpen bir zavallı kadını meyus eder miyim? Bir daha kocasını görmedim.

Ben hayretle:

-Aa ne insaniyet, ne insaniyet, dedim.

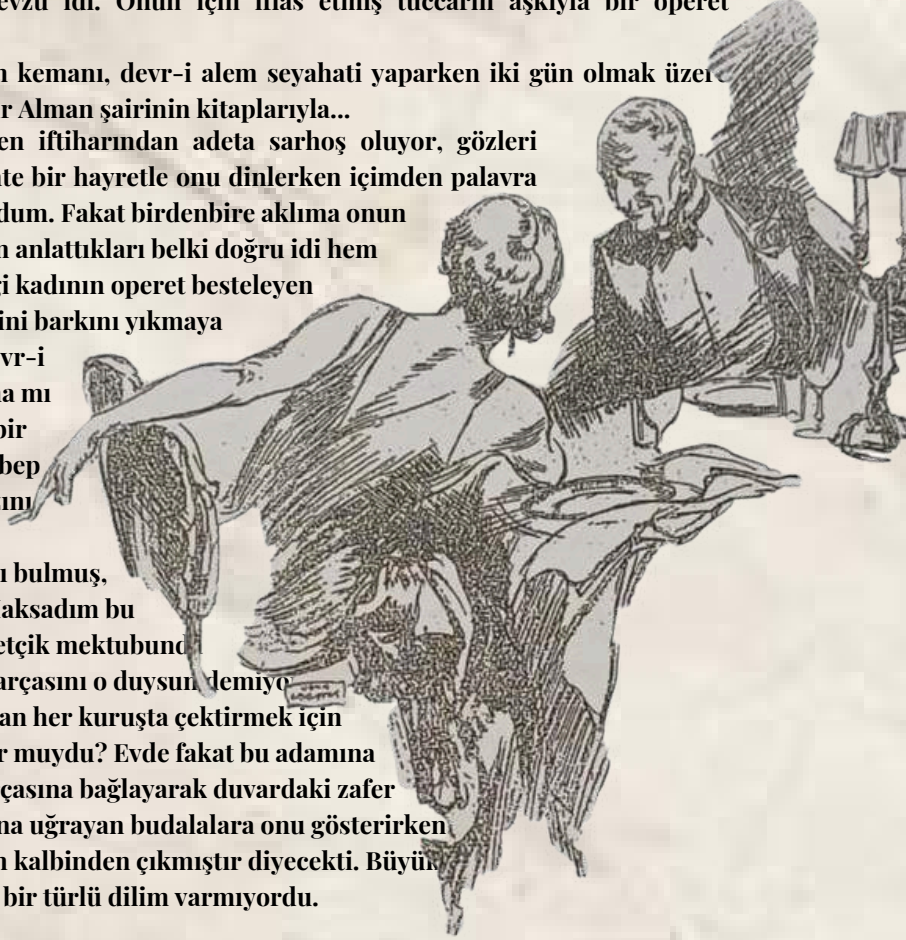
Suzan Hanım eşyasını göstermekte devam ediyordu. Burası bir salon değil, hammefendinin âşıkane zaferlerine ait hatıralar ve yadigârlarla dolu bir nevi mevzu idi. Onun için iflas etmiş tüccarın aşkıyla bir operet bestelenmiş.

-Evet ya gelmiş değil operet - bir musikişinasın kemani, devr-i alem seyahati yaparken iki gün olmak üzere uğradığı İstanbul'da onun için tam üç ay kalan bir Alman şairinin kitaplarıyla...

Suzan Hanım bu muvaffakiyetleri anlatırken iftiharından adeta sarhoş oluyor, gözleri süzülüyordu. Evvela inanmış gibi görünerek sahte bir hayretle onu dinlerken içimden palavra atıyor? Bunlar yenilip yutulmaz palavralar diyordum. Fakat birdenbire aklıma onun için ölen genç jandarma yüzbaşı geldi. Bu kadının anlattıkları belki doğru idi hem niçin olmasın? Saydığı adamlar mesela bu sevdiği kadının operet besteleyen musikişinas, Suzan Hanım'ın kara gözleri için evini barkını yıkmaya

kalkan dejenere prens, dükkanını satan esnaf, devr-i alem siyahi serseri Alman şairi bu hikmetten daha mı akli başında adamlardı? Bu kadının ne neviinden bir mahluk olduğunu anlamıştım. En büyük zevki sebep olduğu felaketlerle övünmek o felaketlerin enkazını bir zafer hatırası gibi önüne gelene göstermekti.

Hikmet'in mektubunu okuduktan sonra Berivan'ı bulmuş, zavallı çocuğu öldüren kurşunu elde etmişim. Maksadım bu kanlı demir parçasını kadına göstermekti. Hikmetçik mektubunda istiyordum ki benim çektiğim ölüm acısının bir parçasını o duysun demiyemiydu? Bu acıyı o kabirdeki değil fakat her zaman her kuruşta çektirmek için bu kurşunu hediye etmekten daha güzel çare olur muydu? Evde fakat bu adamına göre idi. Bu mahluk onu da belki bir kurdele parçasına bağlayarak duvardaki zafer hatıraları arasına asacaktı. Zaman zaman salonuna uğrayan budalalara onu gösterirken bu benim için kendini öldüren genç bir zabitanın kalbinden çıkmıştır diyecekti. Büyük bir tereddüt içindeydim Hikmet'ten bahsetmeye bir türlü dilim varmıyordu.

Beni dinlerken acıyor gibi yapacak belki de ağlayacaktı. Fakat bir dakika sonra bu gözler tahammül etmezdi bir gurur ve memnuniyetle parlamaya başlayacaktı. Onu dinler gibi görünürken zorla gülmeye çalışıyor derin derin düşünüyordum. Nihayet kararımı verdim:

- Hammefendi siz bir zamanlar Hikmet diye bir yüzbaşı tanımuştunuz değil mi?

Suzan Hanım hayretle yüzüme baktı:

— Hikmet Afife mi? Urfaya giden şu çocuk jandarma yüzbaşısı...

— Ta kendisi ... Urfa'da o çocukla arkadaş olmuştuk.

— Biçare galiba bir kazaya uğrayarak ölmüş değil mi? Ne iyi bir gençti, ne kadar acıdım.

— Hakikaten acınacak bir gençti. Gayet iyi tanıştık. Bana kardeş gibi bütün sırlarını söylerdi.

— Bana Hikmet'ten bahsetmenizin sebebini şimdi anladım. Zavallı çocuk beni seviyordu.

— Evet, çok seviyordu.

— Ayrıldığımız zaman öyle meyustu ki. Size bir şey itiraf edeyim ben efendi. O çocuğun ölümünü işitince benim aklıma başka şeyler geldi. Sakın bu kaza bir intihar olmasın diye düşündüm. Ben çok vehimli çok fazla hassas bir kadımdım.

Gözlerini çirkin bir merak ve endişe ile gözlerime dikmişti. Sonra titreyerek devam etti.

– Rica ederim beyefendi. Mademki senden hiçbir şey saklamıyordu bana hakikati ancak siz söyleyebilirsiniz. Eğer bu şüphem doğru ise ömrümün sonuna kadar ızdırap içinde yaşayacağım. Benim için ölen Hikmetçiğin resmini siyah ipeğe sararak yatağımın başına asacağım.

– Hanımefendi, Hikmet'i öldüren kurşunu hatıra olarak sakladım.

Hissediyorum ki siz de onu sevmiştiniz. İsterseniz onu bırakabilirim. Buyurunuz, kurşunu yeleğimin cebinden çıkarıp masanın üstüne koydum. Suzan birdenbire hıçkırmaya başladı.

– Müsterih olunuz hanımefendi. Size yemin ederim ki bu ölümün katiyen mesul değilsiniz. Ağlamayınız. Size hakikati bütün açıklığı ile itiraf edeyim. Hikmet hakikaten bir kazaya kurban oldu.

– Ne biliyorsunuz belki ölümündeki hakiki sebebi siz de bilirsiniz.

– Yemin ederim ki doğru söylüyorum Hikmet genç bir çocuktu. Sizi pek çabuk unutmuştu. Son günlerinde hatırlamıyordu beni.

Öyle şen bir adam olmuştu ki ölmekten ödü kopuyordu. Görmüşünüz ki bu ölüme katiyen siz sebep değilsiniz. Müsterih olunuz.

Suzan aniden kurşun parçası ile yerinden kalktı:

– Doğru mu söylüyorsunuz?

– Çocuklarımın üzerine yemin ederim.

Pekâlâ, memnun oldum. Sizi çok ehemmiyetli ad etmeniz lazım geleceğinden bir hatıradan mahrum etmek istemedim. Buyurun kurşunu.

O dakikadan sonra Suzan Hanım'ın çenesini bıçak açmadı. Ara sıra parmakları şakaklarını sıkıyordu. Bir aralık odaya giren hizmetçiyi terbiyesiz kelimelerle haşladı. Müsaade isteyerek apartmandan çıktım. Sokakta yavaş yavaş yürürken düşünüyordum.

– Zavalı Hikmet, vasiyetini yerine getirdim. “Arzumu ne şekilde münasip görürseniz o şekilde ifade ediniz.” dememiş miydin? Vazifemi istediğinizden iyi yaptım. Bu kadının çirkin kalbi düşündüğümüzden çok daha feci surette burkuldu. O küçük kurşun parçası onun kalbine yakın duygulu yerinden, küstah gururundan vurdu ve ona senden ziyade acı çekti.

Reşat Nuri

Osmanlı Türkçesi aslından çeviren:

Moazima Khurami

Kaynak: “Resimli Hikâye”. (1923). Resimli Ay, S. 5, Ocak: 2-5. İstanbul: Resimli Ay Matbaası.

ÇİÇEK SENFONİSİ

*Kapıların ardından
Şarkılar söyleyen ayın ışığından
Bana bakıyor ahu gözlerin usulca*

*Ve sessiz,
Öylece,
Yalnız.*

*Çiçekler getiriyor ellerin
Parça parça, susuz kalmış
Masum topraklara ellerin
Değiyor, su veriyor, yeşertiyor.*

*Ve sessiz,
Öylece,
Yalnız.*

*Fidanların bir şarkı söylüyor
Ellerin her çiçeğin notaları.
Ve çiçekler senfonisi oluyor
O boşluk toprak, ıslıl ıslıl
Sadece sessiz bir melodi duyardım
Şimdi bir senfoni.*

*Çok sesli,
Böylece
Birlikte.*

Buse Karadeniz

'YASIN BEŞ EVRESİ' TEORİSİNE GÖRE BİR MAKBER İNCELEMESİ

Abdülhak Hamit Tarhan'ın (ö. 1937) Makber şiirini okuyan hemen hemen herkes, şairin eşini kaybetme hüznünü hisseder. Peki şair yas tutmakta olduğu bu şiirde yalnızca hüznün duygusuna mı yer vermiştir? Çok sevdiği birini kaybeden bir insan yas tutarken neler yaşar? Bir şair, özellikle Tarhan gibi bir şair, lirik kişiliğiyle bu acıyı nasıl yansıtır? Bu sorular şiiri okurken aklımıza takılması normal sorulardır ve şiiri ilk defa okduğumda benim de aklımı kurcalamışlardır. Şiiri biraz daha incelediğimde ise daha önceden bir podcast (1) dinlerken öğrendiğim Yasın Beş Evresi teorisinin bu şiirde uygulanabileceğini fark ettim. Yasın Beş Evresi modeli, insanların bir yakınlarını kaybettikleri durumlarda gösterdikleri genel davranışları bireye indirgeyen bir teoridir. Yani ben bu makalede Kübler-Ross'un tümevarım yöntemiyle elde ettiği modeli ve tündengelim yöntemini kullanarak Tarhan'ın Makber şiirindeki duygularını tahlil edeceğim. Abdülhak Hamit Tarhan, ölümü ve ölüm kaygısının sonucunda oluşan melankoliyi sıklıkla edebi kişiliğiyle birleştiren biri olması nedeniyle Kübler-Ross modeli yani yasın beş aşaması teorisi onu anlamak için kullanabileceğimiz en iyi yollardan biridir. Çünkü bu modelin açıklandığı Ölüm ve Ölmek Üzerine isimli kitapta ve bu kitap üzerine yapılmış çalışmalarda bireyin çok üzücü olaylar sonrası yaşadığı duygu durumları ve nedenleri çok net bir şekilde anlatılmaktadır. Bu nedenle Tarhan'ı en iyi bu yolla anlayabiliriz.

1 Spotify, Kitapsız Edebiyat, Tolstoy İvan İlyiç'in Ölümü Üzerine

Yasın Beş Evresi Teorisi Nedir?

Yasın Beş Evresi (Five Stage of Grief) teorisi Elisabeth Kübler-Ross tarafından Ölüm ve Ölmek Üzerine (On Death and Dying) isimli kitabında 1969 yılında geliştirilmiştir. Yas, genellikle ölüm karşısında verilen tepki olarak tanımlansa da bu durum isteklerimiz ve beklentilerimiz dışında gerçekleşen olaylar sonucunda da gerçekleşebilir (Stanaway, 2020). Ayrıca Kübler-Ross bu modeli Ölüm ve Ölmek Üzerine isimli kitabında kendi ölümleriyle yüzleşen ölümcül hastaların ruh hallerini açıklamak üzerine o-

luşturmuş olsa da daha sonrasında On Grief and Grieving isimli kitabında yukarıda açıklanan tüm durumlara adapte etmiştir. Ancak Kübler-Ross bu evrelerin herkeste aynı olmayacağını, bazı insanların farklı sırayla bu evreleri yaşadığını, bazı insanların evrelerden birkaçını yaşamadığını ve bazılarının ise hiçbirini yaşamadığının altını çizmiştir (Psycom, 2022). Yasın aşamaları sırasıyla inkar, öfke, pazarlık, depresyon ve kabullenmedir (Kübler-Ross, Ölüm ve Ölmek Üzerine, 2010).

Yasın Aşamaları

Aşama 1, İnkâr: Bu aşamada birey kaybettiği kişinin ölümünü reddeder ve bir süre hayatına devam eder. (Zara, 2011) Kübler-Ross ve Kessler'e göre sevdiği kişinin ölümüyle yüzleşen ve kendi ölümcül hastalığıyla yüzleşen insanların inkârları arasında fark vardır. Ölümcül bir hasta için inkâr bir inançsızlık durumudur ve hastalığı tamamen yokmuş gibi davranabilir. Ancak sevdiğini kaybeden bir insan o kişinin öldüğünü inkâr etmez. Eve geldiğinde ölen eşinin kapıdan girmeyeceğini inanamamazlık durumudur (Kübler-Ross & Kessler, 2005).

Aşama 2, Öfke: Kayba karşı olan doğal tepkilerden biri de öfkedir. Bu, sevdiği kişiyi kaybeden bireyin, o kişinin ölümüne karşı yahut bireyin inandığı tanrıya karşı olan bir öfkedir (Rogers, 2022). Kessler, kitabında şu örneği vermiştir: "Heather, on altı yaşındaki genç kızını kaybettiğinde onun bu kadar erken yaşta ölmesine izin veren tanrısına çok kızgındı. Diğer inananların duasını kabul eden tanrı hakkında daha fazla şey duymak istemiyordu çünkü onun duaları karşılıksız kalmıştı." (Kübler-Ross & Kessler, 2005). Aşama 3, Pazarlık: Bir kaybın ardından pazarlık yapmak, kişi ölmeden önce yapılan veya yapılmayan şeylerle ilgili pişmanlıklara odaklanan "keşke" ifadelerini içerir. Genellikle suçluluk duygusundan da kaynaklanır (Rogers, 2022). "Tanrım lütfen' diye pazarlık edersin. Onun yaşamasına izin verirsen bir daha asla ona bağıracağım." (Kübler-Ross & Kessler, 2005). Aşama 4, Depresyon ve Çaresizlik: Depresyon veya çaresizlik, büyük kaybın hayatınızı daha derinden etkilemeye başladığı evredir (Rogers, 2022). Pazarlık aşamasından sonra birey geleceğe odaklanmaya başlar ve bu dönemde çaresizlik hissi ağır basar. Birey hissettiği boşluk duygusu sonucunda depresyon yaşar. Kaybettiği kişinin acısı en çok bu dönemde kendini gösterir (Kübler-Ross & Kessler, 2005).

Aşama 5, Kabullenme: Yasın son aşaması olan bu evrede kayıp geçi artık kabullenilmeye başlanmıştır ve yas süreci boyunca hissedilen kötü duygular yavaş yavaş azalmaya ve yok olmaya başlar (Zara, 2011). Ayrıca sevdiğin kişinin kaybını kabullenmek, onun ölümüne razı olmak değildir. Önlerinde olan yeni hayatı fark etmek kabul etmektir (Rogers, 2022).

Abdülhak Hamit Tarhan ve Makber Şiiri Hakkında

Osmanlı'nın son dönemlerinde ve Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde eser veren Abdülhak Hamit Tarhan, 2 Ocak 1852 yılında doğmuştur (Wikipedia, 2023). Şairi Azam (Büyük Şair) olarak da bilinen Tarhan, ölüm kaygısını sıklıkla eserlerine yansıtmıştır. Tarhan'ın ölüm kaygısı fiziksel bir korkudan ziyade daha çok metafizik boyuttadır. Ölümün bilinmezliği ve çözülememezliği onu endişelendiren şey. Tarhan'ın ölüm hakkında endişelerinin temelini atan iki dönüm noktasıdır. İlki henüz daha çocuk yaşta babasının ölümüyle karşılaşmasıdır. İkincisi ve en sarsıcı olanı ise Beyrut'ta verem nedeniyle kaybettiği eşi Fatma Hanım'dır (Gül, 2016). Fatma Hanım'ın ölümünün ardından kırk gün boyunca Beyrut'ta kalan Tarhan, o süreç boyunca Makber şiirini yazar. İki yüz doksan dört kıtadan oluşan bu şiir, iki ayrı tema üzerinde oluşturulmuştur: Tarhan'ın Fatma Hanım hakkındaki hisleri ve ölüm etrafında oluşan duygu ve düşünceleridir (Okay, 2023). Tarhan, Makber'den önce de sonra da ölüm temasıyla ilgili eserler vermiştir. "Makber'in yayımlanışını Türk edebiyatında yeni bir devrin başlangıcı olarak kabul eden Tanpınar, Garam'daki bir hadiseye dayanarak ondaki ölüm temasının bir musallat fikir gibi çocukluk yıllarından başlayıp hayat boyu devam ettiğini söyler. Makber'le aynı yıl yayımlanan Ölü, Bunlar Odur ve Hacle adlı şiir kitapları da bütünüyle aynı tema etrafında şekillenmiştir." (Okay, 2023).

Makber Siirinin Tahlili ve Yas

Eyvâh! .. Ne yer ne yâr kaldı, (Eyvah! Ne yer ne de sevgili kaldı.)
Şimdi buradaydı gitti elden, (Şimdi buradaydı, (ama) elden gitti.)
Gönlüm dolu âh ü zâr kaldı.
(Gönlüm ah ve ağlama ile dolu kaldı.)
Gitti ebede gelip ezelden. (Ezelden gelip sonsuzluğa gitti.)
Ben gittim o hâksâr kaldı, (Ben gittim, o toprak içinde kaldı.)
Bir kûşede târumâr kaldı. (Bir köşede perişan kaldı.)
Bâkî o, enîs-i dilden eyvâh! (Eyvah, o gönül arkadaşından geriye
(kala kala.)
Beyrût'ta bir mezâr kaldı. (Beirut'ta bir mezar kaldı.)

Şiirin ilk iki kıtasında Tarhan'ın depresyon aşamasından kabullenme aşamasına geçtiği gözlemlenmektedir. Tarhan eşinin tamamen gittiğinin farkındadır ve elinden bir şey gelmemesinin çaresizliğini yaşamaktadır. Eşinin vefatının onu hüzün içinde bıraktığından bahsetmektedir.

Bu iki kıtada ise yasin ilk aşaması olan inkâr öne çıkmaktadır. Tarhan eşinin kaybını kabullenemeyip inkâr etmektedir. Onun mezarından tekrar çıkmasını eski hayatlarına geri dönmelerini istemektedir. Kessler'in verdiği örnek gibi eve döndüğünde eşinin kapıdan içeri girmeyeceği gerçeğini kabul etmek istemiyordur.

Çık Fatıma lahddan kıyâm et, (Çık Fatma mezarından doğrul.)
Yâdımdaki hâline devam et, (Anılarımdaki haline devam et.)
Ketmetme bu razı, söyle bir söz. (Bu sırrı saklama söyle bir söz.)
Ben isterim ah, öyle bir söz. (Ben isterim ah, öyle bir söz.)
Güller gibi meyl-i ibtisâm et, (Güller gibi gülümse, tebessüm et.)
Dağ-ı dile çâre bul, merâm et! (Gönül yarasına bir çare bulmaya çalış.)
Bir tatlı bakışla, bir gülüşle (Bir tatlı bakışla bir gülüşle)
Eyyâm-ı hayâtımı tamâm et! (Ömrümün geri kalan günlerini tamamla.)

Tarhan, bu iki kıtada çok açık bir şekilde eşinin erken ölümüne karşı olan öfkesini dile getirmiştir ve öfke evresini yaşamaktadır. Öfkeli ve isyan etmektedir. KüblerıRoss'un örneğindeki Heather ile aynı durumu yaşamaktadır.

Yâ Rab, öleyim mi neyleyim ben? (Ne yapayım, öleyim mi Allahım?)
Ayrı yaşayım mı sevdiğimden? (Sevdiğimden ayrı mı yaşayayım?)
Verdin bana böyle bir mûsibet, (Bana böyle bir bela verdin.)
Ettin beni düşmen-i muhabbet. (Beni sohbe düşman ettin.)
Ya bir kulu sevmiyor musun sen? (Bir kulu sevmiyor musun?)
Ya böyle bir ölüm değil mi erken? (Bu ölüm erken değil mi?) Hiç
bulmamak üzre gâib ettim, (Bir daha bulamamak üzere kaybettim.)
Mecnun gibi ben onu severken. (Mecnun gibi severken onu.)

Bu iki kıtada ise yeniden öfkeyle karışık ağır depresyon ve çaresizlik duygusu ağır basmaktadır. Tarhan bir daha eşini bulamayacağını, onu unutamayacağını açıklar. Onsuz ne yapacağını düşünür.

Nerde arayım o diltübâyı? (O güzel kadını nerelerde arayayım?)
Kimden sorayım o binevâyı? (O nasipsizi kimlerden sorayım?)
Bildir bana nerde, nerde ya Rab? (Ya Rab! Bana bildir, o nerededir?)
Kim attı beni bu derde ya Rab? (Ya Rab! Beni bu derde kim attı?)
Derler ki: "Unut o aşınayı, (Derler ki: O kadını artık unut,) Gitti tutarak reh-i bekâyı" (O sonsuzluk yolunu tutup gitti!) Sığsın mı hayale bu hakikat? (İnsan, bu gerçeği nasıl kabul eder?) Görsün mü gözüm bu mâcerâyı? (Göz bu maceraya nasıl dayanır?)

Ya Rab bana bir melek iyân et, (Ya Rab! Bana bir melek göster.)
Bir de beni öyle imtihân et: (Beni bir kere de öyle imtihan et.)
Doğsun göreyim o mâh yerden, (O aya benzeyen sevgilinin
yerden doğduğunu göreyim.)
Nûrun çıka ey îlâh yerden (Ey ilah! Nurun yerden çıksın.)
Maksud-ı hayatı dermiyân et, (Yaşamaktan maksat nedir, bunu
açıkla;)
Ferdâ-yı beşer nedir, beyân et! (İnsanoğlunun geleceği nedir,
bunu söyle, izah et.)
Ya fikrimi ruhuna kıl isâl, (Ya düşüncelerimi onun ruhuna
ulaştır)
Ya ruhumu hâkine revân et. (Ya da benim ruhumu onun
gömüldüğü topraklara yolla.)

Şiirin günümüz Türkçesi versiyonu yksesdebiyat.org web sitesinde alınmıştır.

Sonuç

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın sevdiği insanları kaybeden diğer herkes gibi yas tutması normal bir süreçtir. Ancak bu onun ölüm temasına olan ilgisi ve edebi kişiliği ile birleştiğinde ortaya şahsımın psikolojik olarak tahlil ettiği gibi birçok farklı şekilde tahlili yapılabilecek ölümsüz bir eser çıkıyor. İki yüz doksan dört kıtanın incelemesi yapılamamış olsa da şiirin öne çıkan kıtalarının tahlili

yapılmış ve Yasın Beş Aşaması teorisi ile ne kadar uyumlu olduğu gözlemlenmiştir. Her aşamayla bağlantılı bir kıta bulunmuş ve açıklanarak yorumlanmıştır. Yas tutan bir bireyin, bir şairin duyguları gözlemlenmiş ve okuyucuya yas sürecindeki hisleri ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır. Son olarak şairlerin psikolojisinin, özellikle Abdülhak Hamit Tarhan gibi şairlerin, şiirleri için ne kadar önemli olduğu gösterilmiştir

Bu iki kıtada ise Tarhan, pazarlık aşamasını yaşamaktadır. Yaratıcısından sevdiği kadını ona geri göndermesini ister. Hatta o geri gelemiyorsa kendisini yanına almasını ister. Sen öldün, ölüm güzel demektir. Ölsün yaşayış gamıyla her gün.

Hiranur
Demir

Firûze

Erguvan çiçekleri olmuş sürgün,
Zarafetinde bayram üzgün geçer,
Ur'a teslim olan güzide anlar,
Rüsva içinde yalnız bir firûze...

İfrat üstüne bir meşale söndü
Feryat melekleri suskun bugün,
Ranayı gösteren aynalar küskün,
Irmak içinde ağlar bir firûze...

Taşkın bahar yokluğuna bunaldı
Kahin rengini gözlerinden aldı
Şehrin kayıp rüzgarları alize
Aşkın içinde yalnız bir firûze...

Letafet resmoldu bu bağlar giryan
Israrında olmuş müstehap her yan
Seyre daldı onu gözlerde rûze
Açılmış gönülde her yer firûze...

Haybeden değil bu, beklemiş çare,
Lütuf bu deryadır ki akmış pare,
Eşiğinde özlemi besler yâre,
Vuslata layık sevdalı firûze...

*Kerem Arda Varlık
Sabıy Sabancı Anadolu Lisesi*

Kendini karanlıkta gören Bihter artık bu karanlıklardan kurtulmak istiyordu. İşıltılmemek için yavaşça kandile uzandı, yaktı. Bihter uzakta sanki tabaka tabaka derinleşen mağaranın ufuklarında, o aynanın Bihter'ini gördü; donuk bir gümüş levhaya yalnız beyazla çizilmiş bir kadın ki ince ipek gömleğinin içinden sıyrılarak uçacak, bir bulut olacak zannedilirdi. Bilinemez bir hisle, karşısında bu ince gömleğin içinde titriyor görünen vücudu titriyordu.

Uzun siyah saçlarını ellerinin asabi darbeleriyle tuttu, kıvrırdı. Böyle, büsbütün kendisine baktı. Uzun bir seyrediş ile bu tabloya bakıyordu. Hemen kendisini bu haliyle hiç görmemiş idi, yeni bir şey, başka bir vücut gibiydi. Demek Bihter işte bu idi. Yaklaşmaktan korkuyordu.

Virginia Woolf

Bloomsbury Topluluğu ve Romanları

Bloomsbury topluluğu, kısaca dönemin baskıcı ve dar görüşlerinden sıkılmış ve düşüncelerini rahatça dile getirebilmek için bir araya gelmiş bir grup Cambridge elitleriydi. Üyeler, günlerini birlikte aşk, din, siyaset gibi konular hakkında konuşarak geçirdiler. Virginia, burada gelecekteki eşi Leonard Woolf ile tanıştı.

Leonard, aynı zamanda topluluğun kurucusuydu. Virginia ile aşk evliliği yapmamışlardı ama bu birliktelik ileride Virginia'ya çok iyi gelecekti.

Leonard, Virginia'nın en büyük destekçisiydi. Öyle ki yazdığı şeyleri daha rahat yayımlayabilmesi için Hogarth Press basımevini kurdu. Virginia bu basımevinde *Dışa Yolculuk* (1915), *Gece ve Gündüz* (1919), *Pazartesi ya da Salı* (1921), *Deniz Feneri* (1927), *Orlando* (1928) ve ünlü makaleleri *Kendine Ait Bir Oda* ile *Üç Gine'yi* (1929-1938) yayımladı.

Hayatının İlk Demleri

Adeline Virginia Stephen, 25 Ocak 1882'de Londra'da Sir Leslie Stephen ve Julia Duckworth'un kızı olarak dünyaya geldi. Çocukluğunu beş kardeşiyle birlikte geçirdi. Babası tanınmış bir yazar ve eleştirmendi, bu sayede pek çok ünlü isimle tanıştı. Sanat ile iç içe büyüyen Virginia, daha 9 yaşındayken ağabeyi Thoby ile "Hyde Park Gate News" adlı bir parodi dergisi çıkardı. Dergide Stephen'ların hayatını mizahi bir şekilde ele aldılar.

Ne yazık ki Virginia'nın acıları da edebi hayatı gibi erken başladı. On üç yaşındayken annesini kaybetmesiyle ilk sinir krizlerini geçirdi ve olmayan sesler duymaya başladı. Bu onun için daha başlangıçtı. Bunun üstünden tam 9 yıl sonra babasının kanserden ölümüyle Virginia, insan içine çıkmaya korkar hale geldi ve ilk intihar girişimini gerçekleştirdi. Stephen kardeşler, yeni bir başlangıç için İngiltere'nin Bloomsbury bölgesine taşındılar. Erkek kardeşlerinin burada üniversite okurken edindikleri çevre Virginia'yı 'Bloomsbury Topluluğu' ile tanıştırdı.

Virginia Woolf

The Bloomsbury Community and Her Novels

The Bloomsbury community was simply a group of Cambridge elites, tired of the oppressive and narrow views of the time, and gathered to express their opinions freely. The members spent their days together talking about topics such as love, religion and politics. It was here that Virginia met her future husband, Leonard Woolf. Leonard was also the founder of the community. They had not been in a love marriage with Virginia, but this union would do Virginia well in the future.

Leonard was Virginia's biggest supporter. So much so that he founded the Hogarth Press printing house so that she could publish her writings more easily. It was at this printing house that Virginia published *The Voyage Out* (1915), *Day and Night* (1919), *Monday or Tuesday* (1921), *The Lighthouse* (1927), *Orlando* (1928), and her famous articles *A Room of One's Own* and *Three Guineas* (1929-1938).

Her Earlier Life

Adeline Virginia Stephen was born on January 25th, 1882, in London, as the daughter of Sir Leslie Stephen and Julia Duckworth. She spent her childhood with her five siblings. Her father was a well-known writer and a critic, so she met many famous names. Growing up with art, Virginia published a parody magazine called "Hyde Park Gate News" with her older brother Thoby when she was 9 years old. In the magazine, they covered the life of the Stephens in a humorous way. Unfortunately, Virginia's sufferings began early like her literary life. When she was thirteen, she lost her mother and had her first nervous breakdowns and began hearing nonexistent voices. This was just the beginning for her. Nine years later, with her father's death from cancer, Virginia became afraid of going out in public.

And she made her first suicide attempt. The Stephen siblings have moved to the Bloomsbury area of England for a fresh start. The circle of her brothers while they were studying here, introduced Virginia to the "Bloomsbury Community".

Feminist Kimliđi

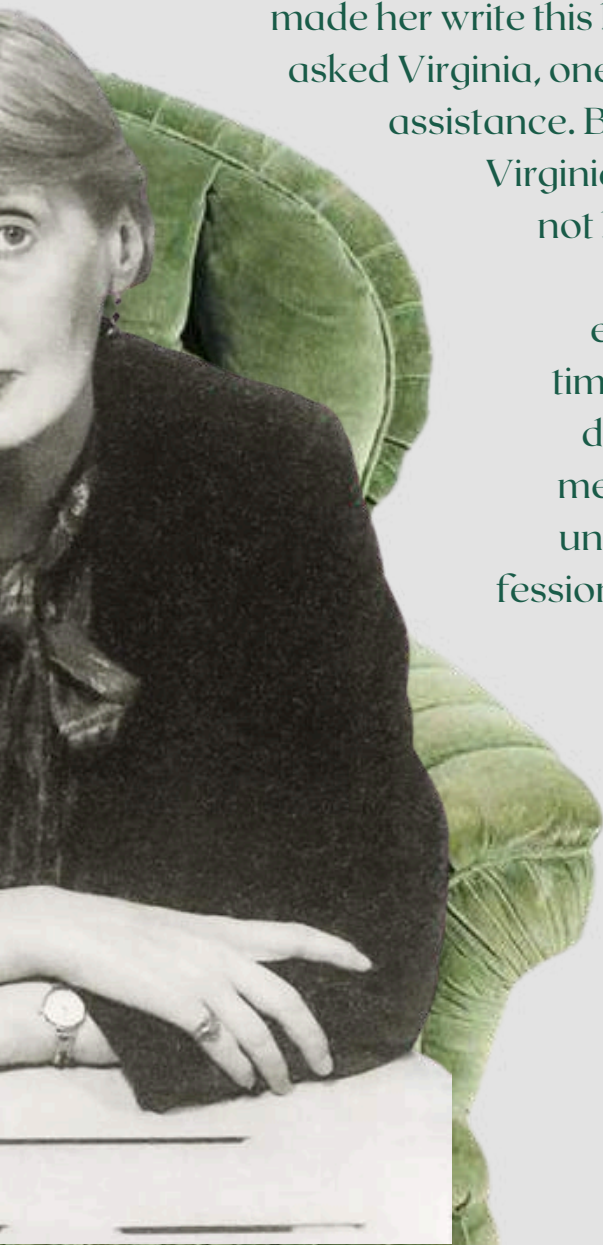
Feminist kişiliğiyle etrafında tanınan Virginia, feminizm hakkında “Kendine Ait Bir Oda” (1929) ve “Üç Gine” (1938) adında kitap uzunluğunda iki makale yazdı. Cambridge Üniversitesinde bir zamanlar kadınların erkeklerden daha az ayrıcalıklı olması, eşit seviyelerde eğitim ve muamele görmemesi Virginia’nın ele aldığı konulardan biriydi. Virginia “A Room Of One’s Own (Kendine Ait Bir Oda)” eserinin adını o dönemde kadınların ancak kendine ait bir oda satın alabilecek maddi güce sahip ise yazar olabilmesine atfediyordu. “Kendine Ait Bir Oda” eserinde de yaşlı bir psikoposun gelmiş geçmiş hiçbir kadının Shakespeare dehasına ulaşamayacağını iddia etmesi üzerine Virginia, Shakespeare’e “Judith” adında dahi bir kız kardeş uydurdu. Kitapta Judith’in çifte standartların gazabına uğradığını ve bu dehanın Shakespeare daha 20 yaşına gelmeden göçüp gittiğini anlattı. “Three Guineas (Üç Gine)” eseri ise kitap uzunluğunda bir denemeydi. Virginia’nın makaleyi yazması 2. Dünya Savaşına denk gelmişti. Tam o sırada Virginia, ona bu kitabı yazdıran bir olay yaşadı. Savaş karşıtı bir derneğin muhasebecisi, dönemin zenginlerinden olan Virginia’dan parasal yardımda bulunmasını istedi. Fakat Virginia direkt bu vakıfa bağış yapmak yerine parasını, erkeklerin neden olduğu bir krizde kadınların ezilmesi için harcamaya karar verdi. Tabii ki bunu yaparken de kalemını kullandı ve o zamanlar kullanılan bir para birimi olan üç ‘guinea’sının her birini bir amaç uğruna feda etti. İlk guineasını kadınlar için bir yüksekokul açmayı planlayan bir vakfa gönderdi. İkinci guineasını kadınları meslek sahibi yapma amacıyla kurulan bir başka vakfa bağışladı. Üçüncü ve son guineasını ondan bağış isteyen savaş karşıtı derneğe vermeye razı oldu. Her birini farklı kurumlara bağışlamasına karşın Virginia, guinelarıyla ortak bir sorunu vurguladı: savaşları önlemek için ataerkil sistemin eleştirilmesi.

Her Feminist Identity

Known around as a feminist, Virginia wrote two book-length articles about feminism, titled “A Room of One’s Own” (1929) and “Three Guineas” (1938). At Cambridge University, women were once less privileged than men and were not given equal education and treatment. Virginia attributed the title of her work “A Room Of One’s Own” to the fact that women at that time could become writers only if they could afford to buy a room of their own. In “A Room of One’s Own”, Virginia invented a genius sister named “Judith” for Shakespeare, after an elderly bishop claimed that no woman could ever reach Shakespeare’s genius. In the book, she explains that Judith inflicted the wrath of double standards, and that this genius passed away before Shakespeare was 20 years old.

“Three Guineas” was a book-length essay. It was during World War II that Virginia wrote the article. Just then, Virginia had an incident that made her write this book. The accountant of an anti-war association asked Virginia, one of the wealthiest at the time, to provide financial assistance. But instead of donating directly to this foundation, Virginia decided to spend her money on helping women not be oppressed in a male-induced crisis. Of course, she also used her pen while doing this, sacrificing each of her three ‘guineas’, a currency used at the time, for a cause. She sent her first guinea to a foundation that was planning to open a college for women. She donated her second guinea to another foundation that was established to make women professionals. She agreed to give her third and final guinea to the anti-war association that asked her for donations. Despite donating each to different institutions, Virginia highlighted a common problem with her guineas; criticism of the patriarchal system to prevent wars.

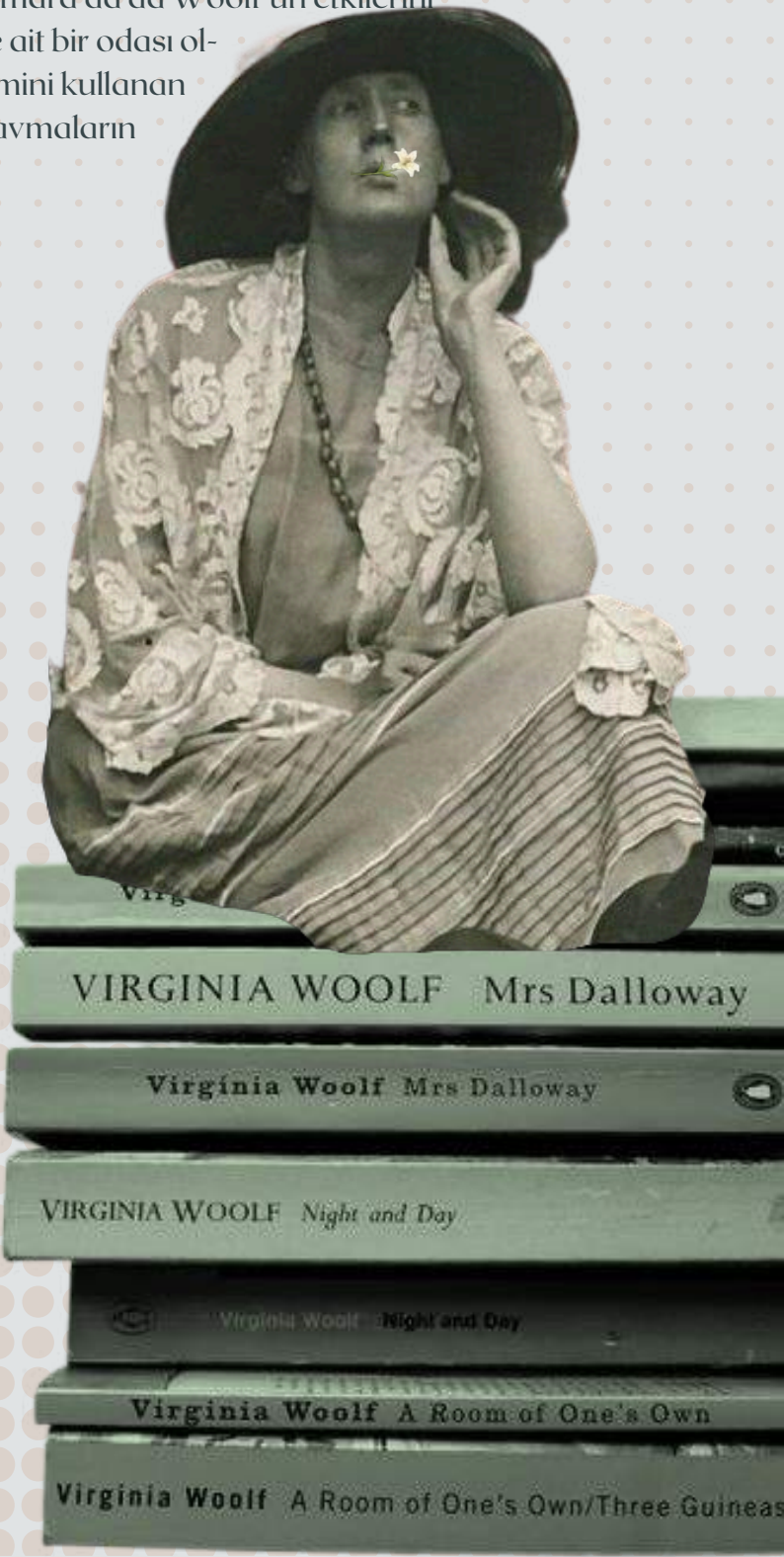
Travmalar ve Ölümlü

Zengin bir ailede 7 kardeşle tek bir çatı altında yaşamak, her zaman Hyde Park Gate News'de yazıldığı kadar eğlenceli olmayabilir. Virginia, kalabalık bir ailede büyüdü. Ne var ki üvey abileri Gerald ve George Duckworth, onda pek iyi bir izlenim bırakmadılar. Çocuk yaşta ağabeyleri tarafından istismara uğradı ve bunu ancak ilerleyen yaşlarında itiraf edebildi.

2. Dünya Savaşının başlarında Virginia'nın psikolojisi giderek kötüleşmeye başladı. Eşi Leonard'ın Yahudi olması ve yakın arkadaşlarını tek tek kaybetmeye başlaması onu bunalıma soktu. Dayanamaz hale gelmişti, savaş artık kapılarındaydı ve Virginia zaten güçsüz olan psikolojisiyle daha ne kadar yaşayabilirdi bilmiyordu. 18 Mart 1941'de Leonard'a bir mektup yazdı. Ardından Virginia, paltosunun cebine taşlar koyarak Ouse nehrinde yaşamına son verdi. Woolf, yazılarıyla Sylvia Plath, Gabriel Marquez ve Margaret Edwards gibi isimleri etkiledi. Edebiyatımızda Nilgün Marmara'da da Woolf'un etkilerini görmek mümkün. Kadın yazarların da kendine ait bir odası olması gerektiğini savunan ve bu savaşında kalemını kullanan Virginia Woolf, hem çocukluğunda yaşadığı travmaların hem de döneminin buhranlarının kurbanı oldu.

“Dünya kadına,
erkeklerle dediği gibi
‘İstersen yaz,
umurumda değil.’
demiyordu. Dünya
kaba kaba gülererek
‘Yazmak mı?’
diyordu. ‘Yazman
ne işe yarıyor?’”

Havin Kalkan

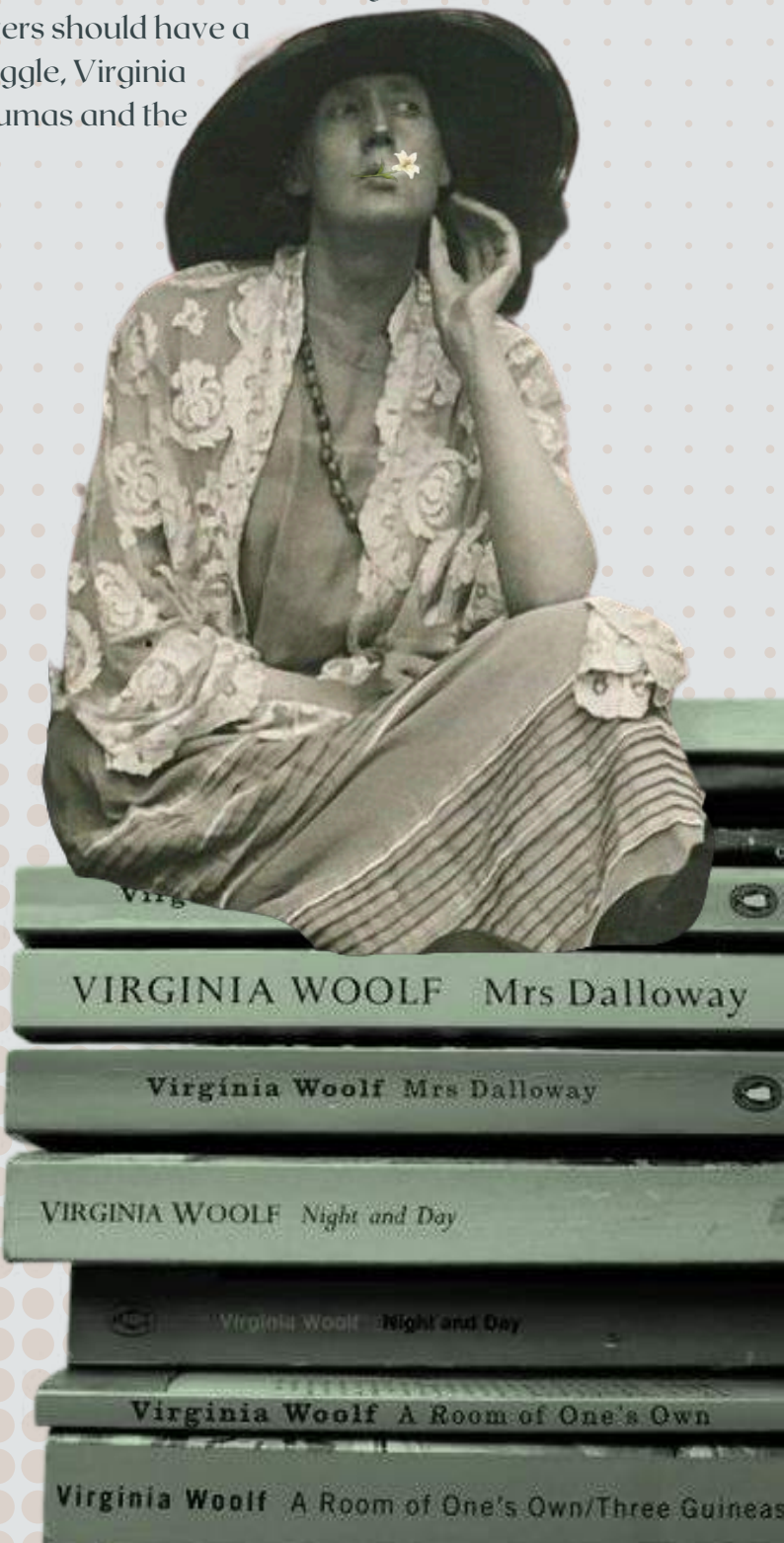

Traumas and Her Death

Living under one roof with 7 siblings in a wealthy family isn't always as fun as it's written in Hyde Park Gate News. Virginia grew up in a large family. Her half-brothers, Gerald and George Duckworth, however, did not make a very good impression on her. She was abused by her older brothers when she was a child, and she was only able to admit it in her later years. At the beginning of World War II, Virginia's psychology began to deteriorate. The fact that her husband Leonard was Jewish and she began to lose her close friends one by one put her in a state of depression. She had become unbearable, war was at her doorstep, and Virginia did not know how long she could live with her already weak mentality. On March 18th, 1941, she wrote a letter to Leonard. Then Virginia ended her life in the Ouse River by putting stones in the pockets of her coat. Woolf's writings influenced many authors like Sylvia Plath, Gabriel Marquez, and Margaret Edwards. We can see the effects of Woolf on Nilgün Marmara's art in Turkish literature. Advocating that women writers should have a room of their own and using her pen in this struggle, Virginia Woolf was the victim of both her childhood traumas and the depressions of her time.

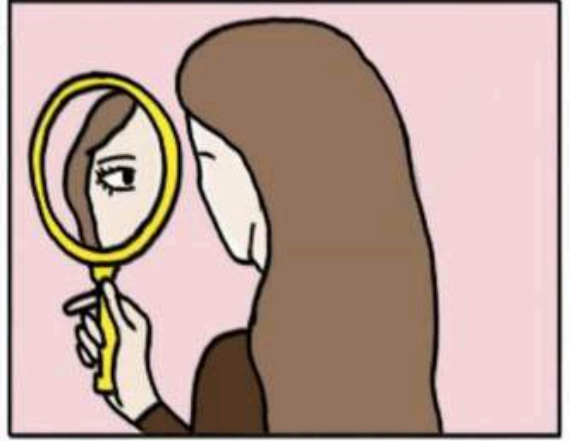
“The world was not saying to women, ‘Write if you want, I don’t care’, as it says to men. The world was laughing rudely, saying, ‘Writing?’ ‘What good is your writing?’”

Havin Kalkan

"ÇABUK OL." DEDI
EŞİĞİ GEÇERKEN.
"BABAN ACIKMIŞTIR."
"TAMAM." DIYE
MIRILDANDI
GÜLDİYAR. ARDINDAN
DA ELİNDEKİ
SEFERTASINI DUVARIN
DİBİNE BIRAKIP ODAYA
GİRDİ HEMEN.

KOŞTU. AYNANIN KARŞISINA
GEÇTİ. GÜLDİYAR SAÇLARINI
TARAMAYA BAŞLADI. ELİNDE
TARAK, AYNADAKİ
GÖRÜNTÜSÜNE YENİDEN BAKTI.
HÜLYALI GÖZLERLE BAHRİYE
CAMI TIKLATIP "HADI ARTIK KIZ,
HADI!" DIYE SESLENİNCE
TOPARLANDI HEMEN. HATTA
AYNADAKİ AYNAYA BAKANDAN
HIZLI DAVRANDI. O SIRADA
ELİNDEKİ TARAĞI BIRAKIP
SEFERTASINI KAPTICI GİBİ
KENDİNİ DIŞARIYA ATTI.

"BU İCAT DA
NEREDEN ÇIKTIN
BİLMEM Kİ?" DEDI
ÖFKEYLE. "HANGİ
İCAT?" DIYE
SORDU GÜLDİYAR.
"HANGİ İCAT
OLACAK, YEMEK
GÖTÜRME İŞİNİ
DIYORUM ELBET!"

"BEN GİDEYİM Mİ ARTIK?"
DIYE SORDU ELİNDEKİ
SEFERTASINI AZIÇIK HAVAYA
KALDIRARAK. "GİT TABİİ," DEDI
(...) "GİT AMA DİKKATLİ OL
TAMAM MI?" "MERAK ETME,
ÇABUK DÖNERİM." DEDI
GÜLDİYAR.

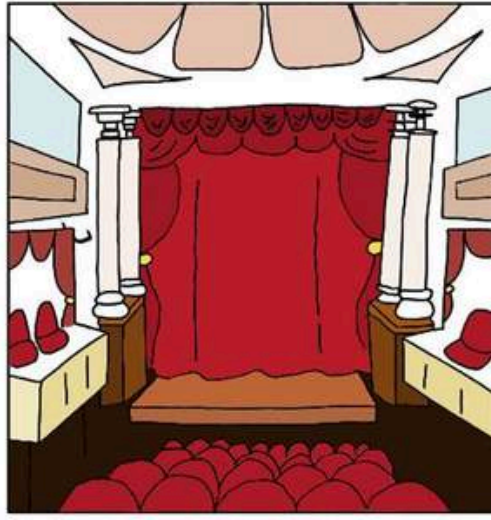

DER DEMEZ DE AVLU KAPISINDAN ÇIKIP HIZLA DİZLERİNE
KADAR YÜKSELEN OTLARIN ARASINDAN BAYIR AŞAĞI İNMEYE
BAŞLADI.

GÖZLERİNİ KISIP ONA SON KEZ ŞÖYLE BİR BAKTIKTAN SONRA
DÖNDÜ BAHRİYE. BİR ELİYLE BELİNİ TUTARAK YAVAŞ YAVAŞ
KÖŞEDEN YÜKSELEN DUMANLARA DOĞRU YÜRÜDÜ.

AVLUYA KIRLANGIÇLAR DOLUŞMUŞTU O SIRADA. SIVRI
KANATLARIYLANEREDEYSE ÇILDIRMIŞÇASINA BİR O YANA BİR
BU YANA DÖNÜP DURUYORLARDI.

“GÜLDIYAR’IN GÖZLERİNDEN DÖKÜLEN TAŞLARI SEYRETMEME GELENLERİ SEYRETMEME GELENLER DE VARDI ARTIK, ZAMANLA BU TÜR İNSANLAR PEYDA OLMUŞTU.”

“GÜLDIYAR DA İNANAMIYORDU OLUP BİTENLERE. ZAVALLI, GÖZLERİNDEN DÖKÜLEN TAŞLARA BAKIP BAKIP DEHŞETE KAPILIYOR, KAPILDIKÇA DA KENDİ HIÇKIRIKLARININ ORTASINDA DELİLER GİBİ HABİRE ÇİRPİNİYORDU.”

“GÜLDIYAR’I GÖRMEK İSTEYENLER HER ZAMANKİ GİBİ ERKENDEN GELMİŞ, KADINLI, ERKEKLİ MAHŞERİ BİR KALABALIK OLUŞTURMUŞLARDI.”

“GÜLDIYAR PERDENİN DİBİNDEKİ MİNDERİN ÜSTÜNDE, GÖZLERİ KAPALI YANININ ÜSTÜNE YATIYORDU.”

“KIZ ÖLMÜŞ.”
“SAHİDEN ÖLMÜŞ.”

HANDAN GÜLISTAN TAŞ

Serbest RUHLAR

Soğuktu, üşüyordu. Kaldırımın kenarına oturdu. Bunu yaparken gözlerini açma zahmetine bile girmede. İçinde alevler vardı ama o üşüyordu. Gözlerini açmaktan korkuyordu. Gerçekleri hissetmek onu acıtıyordu ruhuna neler yapardı, kestiremiyordu. Unutmak için kendini seslere bıraktı. Sokak boştu. Sadece yağmur ve eşlik eden sesi vardı. Parmak uçlarında bir ıslaklık hissetti. Büyük olasılıkla ayağının dibinde bir gölcük oluşmuştu.

Yanıp sönen lambalar sokağı aydınlattıkça zihninde her şey daha da netleşmeye başlamıştı. O gece olanlar... Kulağındaki çınlamalar artmaya başladı. En sonunda aklından çıkmayan o fren sesi yüzünden gözlerini açmak zorunda kaldı. Hiçbir şey yoktu. Yine hayaldi gördüğü ama unutmalıydı. Güzel şeyleri hatırlamalıydı. Mesela annesinin mis gibi böreklerini hatırlamalıydı ya da kardeşiyle oynadığı oyunları. Sonra annesinin onlara yalandan kızmasını... Olmuyordu işte. O güzel anları hatırlayamıyordu. Kendine bir kez daha öfkelenmiş, Hepsini onun yüzündendi. İnat etmişti de kardeşini okuldan almamıştı. Annesi gitmek zorunda kalmıştı. Sonra sokağın başından bir fren sesi duymuştu. Bakamamıştı korkudan. Korkaktı. Belki de dışarıya bakabilseydi o zaman kardeşi ve annesine yardım edebilirdi ama yapamadı. Korkaktı. Annesini ve kardeşini öyle görmekten korkmuştu. Hayattaki sevdiklerini kopardı korkaklığı.

Üşümüyordu artık. Yanaklarını ıslatan sadece yağmur değildi. Gözyaşları da eklenmişti. Her döktüğü damlada biraz daha eriyor ama yok olmuyordu. Sahi! Neden yok olmuyordu? Belki o zaman geçerdi her şey. Gözyaşlarını sildi ama hala ıslanıyordu. Kurtulmayı deneyecekti.

Kimileri için saçma gelene, kendisi içinde saçmaydı, o şeyi deneyecekti. Bu yüzden kalkması gerekiyordu. Kalkmasa da başarabilirdi gerçi. Donarak kurtulurdu ama o beklemek istemiyordu. Annesi ve kardeşi ölürken ne hissetmişti acaba? Bu soruyu kendine bin kere sormuştu ve şimdi cevabını alacaktı. Zor da olsa ayağa kalktı. Koşmaya çalıştı ama başaramadı. O da yürüdü. Caddeye çıkınca son kez arkasına döndü. Geçmişinin geçtiği sokağa dönüp son bir kez daha baktı. Artık burası onun yuvası değildi. Kardeşiyle annesi gidince o da gitmişti buradan. Önüne döndü. Daha fazla düşünmeden kendini arabanın önüne attı. Duyduğu son şey tiz bir fren sesiydi. Bedeninde aynı anda bir sıcaklık ve soğukluk hissetti. Gözlerini zor da olsa açıp göğe dikti. İnsanlar etrafına toplanmadan annesini ve kardeşini gördü. Zihninden binlerce uğultu geçti. Sanki zihnindeki tüm kapalı kutular kendiliğinden açılıyordu. Derinlere gömülmüş güzel anılarını hatırlayabildi. Gülümsedi, kurtulmuştu. Artık ruhunu serbest bırakma zamanı gelmişti. Sanki eski günlere dönmüş de yatağında uyuyormuş gibi hissetti. Öyle ki annesinin sabah yaptığı boreğin kokusu burnuna dolmuştu. Bir zaman sonra ise her şey hissizleşti.

Beyza AKYAZI

FREUD VE BİR POMPEI DÜŞÜ

Gradiva: Bir Pompei Düşü 1902 yılında Wilhelm Jensen tarafından yazılmış; arkeoloji, sanat, mitoloji ve düşlerin bir araya geldiği kısa bir romandır. Kitap birçok sanatçıya ilham olmuştur ancak Freud'un Sanrı ve Düş adlı çalışması, bu romandan esinlenen eserler arasında en ünlüsüdür.

Kitap, genç bir arkeoloğun bir gün bir müzede gördüğü bir rölyefe hayran kalıp bir kopyasını evine getirmesi ve sonrasında bu rölyefteki yürüyen kadın figürü için bir saplantı geliştirmesiyle başlar. Karakter bu figürün nereli olabileceğini, nasıl bir aileye ait olduğunu ve adını tahmin etmeye çalışırken rölyefe olan saplantısı o kadar büyümüştür ki karakteri bir gün penceresinden Gradiva'yı anımsatan bir kadın gördüğünde yarı çıplak dışarı fırlatır. O noktadan itibaren içinde Gradiva'yı Pompei'de volkan patlaması sonucu içindeki herkesle birlikte toprağa gömülen kentte bulabileceğine dair irrasyonel bir his oluşur ve karakterin, kaçacak bir şekilde bu hisleri İtalya'ya kadar takip eder.

Karakter bu yolculuk sırasında çeşitli rüyalar görür ve gördüğü bu rüyaların hikmeti kitabın sonunda ustalıkla işlenir. Jensen, rüya yorumlamanın bilim insanları ve eğitilmiş insanlar tarafından ancak gülünecek bir çaba olarak görüldüğü bir dönemde yazdığı bu kitapla Sigmund Freud'un ilgisini çeker.

Sanrı ve Düş kitabında yazarın karaktere atfettiği rüyaları, gömülmüş anı ve arzuları gerçek bir vaka işliyormuşçasına inceleyen Freud, bir bakıma bu kitabın diğer sanatçılar için bir ilham kaynağı olmasına yol açan kişidir.

Freud, Jensen'in kitabında psikolojik bir vakayı önce hayata geçiriş ve inceleyişine sonra da başka bir karakterin eliyle bu hastayı sanrılarından kurtarmak için bir tedavi uygulamasına hayran kalmıştır.

Gradiva: Bir Pompei Düşü 1902 yılında Wilhelm Jensen tarafından yazılmış; arkeoloji, sanat, mitoloji ve düşlerin bir araya geldiği kısa bir romandır. Kitap birçok sanatçıya ilham olmuştur, ancak Freud'un Sanrı ve Düş adlı çalışması, bu romandan esinlenen eserler arasında en ünlüsüdür.

Romanın sonunda karakterin neden Gradiva figürüne büyük bir saplantıyla bağlandığı, neden kalbinin daha doğrusu bilinçaltının sesini Roma'ya kadar takip ettiği ve neden Roma'da gördüğü çeşitli sanrı ve düşleri gerçek ve mânâlı kabul ettiğini anlarız. Bu usta psikanaliz oyununun bilindiği kadarıyla alana ilgi duymayan bir yazar tarafından böyle incelleme işlenebilmesini Freud sanatçıların insanları ve çevreyi anlamak için diğer insanlardan farklı bir sezgiye sahip olmalarına bağlar.

Edebiyatta psikanalizin ve rüya analizinin kullanılmasında adeta çığır açan bu kitabın Freud'un ilgisini çekmesinin bir diğer nedeni ise kitabın aynı zamanda arkeolojiyle ilgili olmasıdır. Öyle ki kitabı okuduktan sonra kendisi de gidip Gradiva rölyefinin bir kopyasını alır ve aynı ana karakterin yaptığı gibi bu rölyefi çalışma odasının duvarına asar.

Arkeoloji, Freud'un hem kişisel ilgi alanı hem de psikanalizi açıklamak için kullanmayı en uygun bulduğu metaforlardan biridir. Freud'a göre zihin kazdıkça yeni bina ve bloklar bulabileceğimiz bir kazı alanına benzer. Psikoloğun serbest çağrışım ve hipnozla ortaya geçmişten anılar çıkarması bir arkeoloğun kazma ve küreğiyle yaptığı çalışmalardan çok da farklı değildir. Kazılan toprak ise anıların nasıl bastırıldığını gösterir.

Gülseher Karşlı

Guernica - Picasso İncelemesi

Guernica bombardımanı 26 Nisan 1937 yılında gerçekleşti. İspanya'nın küçük bir kasabası olan Guernica'nın resmi nüfusu yaklaşık beş bindi. Ayrıca Cumhuriyetçilerin kontrolündeki bölgeye doğru kaçmakta olan sayısız göçmen de şehirde bulunuyordu. Saldırının gerçekleştiği pazartesi günü, şehirde her hafta pazarın kurulduğu gündü. Pazar için çevre bölgelerden gelmiş olan kişiler de Guernica'da bulunmaktaydı. Saldırının asıl amacının ne olduğu halen zaman zaman tartışılrsa da saldırıyı planlayan ve yöneten komutanın 1970'lerde kamuya açıklanan günlüğündeki kayıtlara göre Guernica saldırısı, milliyetçi güçlerin bölgedeki yayılımını artırmaya yönelik daha büyük bir planın parçasıydı ve bölgede yer alan faşist güçlerin bu saldırı ile desteklenmesi amaçlanıyordu. Bu saldırının sonucunda ölü sayısı en az 1.654, yaralı sayısı ise 889 olarak yakıncı bir tahminde bulunuldu.

1937'de Paris'te gerçekleşecek dünya fuarı kapsamında Modern Hayatta Sanat ve Teknik sergisi için İspanyol hükümeti Pablo Picasso'dan büyük bir duvar resmi istemiştir. Picasso'ya göre sanatçı, insanlığın ve uygarlığın en temel değerlerinin yok edilme tehlikesi ile karşı karşıya kaldığı bir savaşta kayıtsız kalamazdı. Bu nedenle kendi memleketi İspanya'da Guernica'da yaşananları bir şekilde ifadeye kavuşturmalıydı. Bir şekilde anlatmalıydı savaşın yıkıcılığını, yaşanan katliamı, bombaların yaktığı ateşte yanan insanlığı. Renksiz gri tonlarıyla savaşın siyahlığı ve külrengi bir resim tercih etti bu yüzden Picasso.

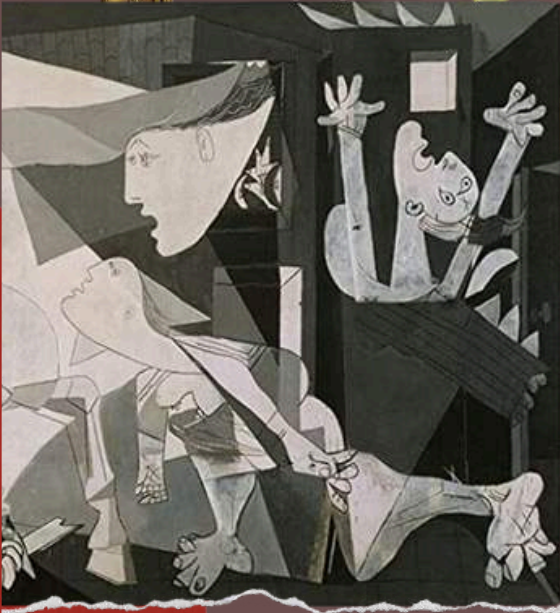

Tabloda savaşın temsilinde açık simgeler bulunmakta. Tablonun solundan başlarsak savaşın gerçekleştiği İspanya'nın en önemli temsili boğaya yer verilmiş. Boğanın yanında belli belirsiz gözükken güvercin barışı temsil ediyor. Boğanın alt kısmında resmedilen insanlar telaşlı, korku, acı dolu çığlıklarla betimlenmiş. Korkuyla hareket halinde olan, kaçıyan insanlar, can çekişen, kucağında bebeği vefat eden bir anne ile sivillere yapılmış olan bu saldırının halka yaşatmış olduğu acıyı da vurgulamakta.

Resmin merkezinde acı içinde yıkılmak üzere olan, mızrakla vurulmuş bir at bulunur. Acı çeken atın üzerinde göz şeklindeki çıplak bir ampül parlamakta. Atın altında bir askerin parçalanmış cesedi var. Asker, üzerinde kırılmış bir kılıç tutmakta. Elindeki kılıcın üzerinde açan bir çiçek de bulunmaktadır. Gözlerde yanan ışık ve kılıcın üstünde açan çiçek hâlâ bir umut simgesi olarak da yorumlanabilmekte. Işığa bakan, umut arayan bir insan da görmekteyiz.

Resmin en sağına geldiğimizde dikkat çeken bir diğer unsur olan gaz lambaları, savaş zamanı evlerdeki ışıkların yerini alırken yoksulluğu da ifade edebilir. Ayrıca savaşa hazırlıksız yakalanmayı ve sivillere yapılan saldırıyı vurgulamak açısından önemli bir sembol olabilir. Çünkü bir kadın görüyoruz elinde lambası ile uzanan, ne olup bittiğini anlamlandıramamış, soru soran bakışlarla bakan. Ve son olarak en sağ köşede dehşet içinde kollarını kaldırmış bir adam, yukarıdan ve aşağıdan ateşlerle sarılmış. Resmin ucunda da açık bir kapıyla sonlanan siyah bir duvar var, insaniyetin kaba kuvvet karşısında pes edişini sembolize eden. Ayrıca evrensel bir dille resmedilmiş Guernica tablosu İspanya'daki savaşın izlerini yansıtırken, günümüzde en büyük savaş karşıtı resim olarak kabul edilmektedir. Kübizm akımı ile çizilmiş olan resim yine de her duyguyu açıkça yansıtabilmektedir.

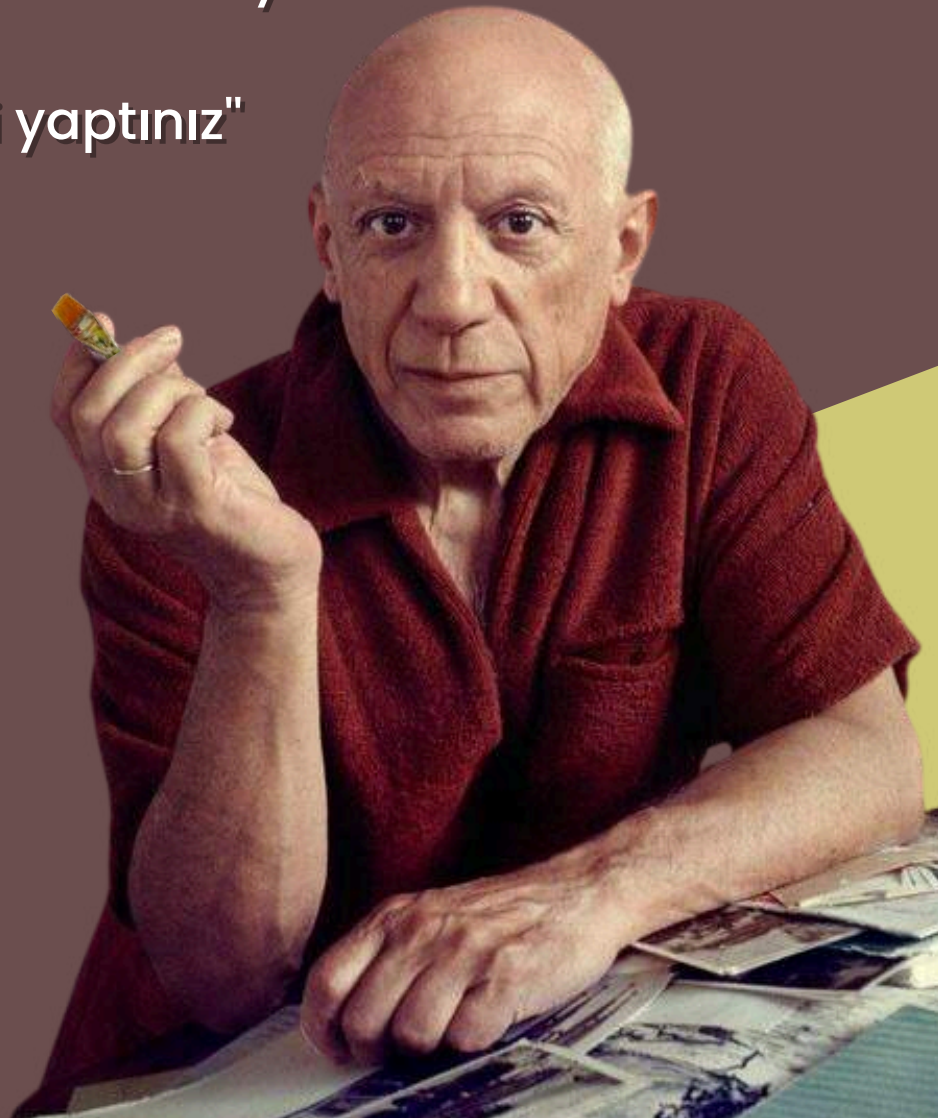

Katıldığı bir sergide Alman
bir general Picasso'ya
yaklaşır ve sorar:
"Bu tabloyu siz mi yaptınız"
Picasso da:

"Hayır, siz
yaptınız."

der.

Zeynep Kılıç

III. BSBL ÇALIŞTAYI

Edebiyat Komitesi, 1. gün

Siyaset Komitesi, 1. gün

Geçmişten günümüze süper güçlerin tarihe etkisi ve yansımaları, toplum vizyonunun ve modernizmin toplumun geleceğine yansımaları, din, bilim ve felsefenin birbirine olan etkisi ve yansımaları, savaşlar ve afetlerin siyasete yansımaları ve daha pek çok konunun ele alındığı "III. BSBL Çalıştayı" geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da dillerden düşmedi. 3- 4 Aralık 2022 tarihlerinde üçüncüsü düzenlenen III. BSBL Çalıştayı, bu sene de geleneği bozmayarak İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Okulumuz II. sınıf öğrencilerinden bendeniz Hayrünisa Topkaya'nın genel sekreterliğini yaptığı ve okulumuzun her döneminden öğrencilerle organize edilen III. BSBL Çalıştayı, İstanbul'un seçkin liselerinden ve üniversitelerinden 200 öğrencinin katılımı ile toplamda 300'ü aşkın öğrenciyi ağırladı.

Okulumuz öğretmenlerinden Ant Duyum ve İbrahim Tepe'nin danışmanlığında iki gün süren etkinliğin ilk gününde Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Tok'un katılımı ile tarih alanında bir akademik eğitim gerçekleşti. Edebiyat, Felsefe, Fütürizm, Hukuk, Popüler Kültür, Psikoloji, Siyaset, Sosyoloji, Teoloji ve Tarih komitelerinde ilk gün üç oturum, ikinci gün dört oturum şeklinde toplam yedi oturum gerçekleştirildi. Molalarda ise bazen fotoğraflar çekildi, şarkılar söylendi, oyunlar oynandı, bazen de oturum sırasında konuşulan konulara doyum olmadı. En nihayetinde katılımcıların yüzünden gülcükler eksik olmadı.

"Geçmişin penceresinden geleceğin manzarasına ayna tutmaya hazır mısınız?" diyerek başlanan bu yolculukta asıl amaç okulumuzun çalıştay kültürüne yeni bir soluk getirmek ve bu kültürü bir gelenek misali sonraki dönemlere aktarabilmektir. Pandemi sebebiyle sosyal etkinliklere verilen uzun bir aranın ardından gerçekleşen çalıştayımızın ilk gününde kapanışı "Parmades" müzik grubunun konseri ile yaptık. Birbirinden yetenekli sanatçı gençlerin yer aldığı Parmades grubu üyelerinden Ezgi Yıldırım ve Eren Uzun'un sesi gerek organizasyonda görevli olan, gerek katılımcı olarak katılan tüm öğrencilere adeta ilaç gibi geldi. Grubun geri kalanında yer alan Denizalp Tomaçoğlu, Emre Uyar, Hümeysra Bozdemir, Kadir Kayra Diri ve Talha Küçük'ün oluşturduğu orkestra ekibi ise dinleyenleri kendilerine hayran bıraktı.

İki gün boyunca oturumlarda konuşulan konular, sorulan sorular belli bir sonuca ulaştırılarak komite moderatörleri ve yazmanları ile bir bildirge haline getirildi. Bu sonuç bildirgeleri ikinci gün tüm oturumlar tamamlandıktan sonra gerçekleştirilen kapanış seremonisinde, komite moderatörleri ve yardımcıları tarafından okundu. Ayrıca iki gün boyunca komitesinde en iyi performansı gösteren katılımcılara en iyi konuşmacı sertifikası verildi.

Katılımcıların geri dönüşleri ise tüm ekibi bir sonraki BSBL Çalıştayı için motive etmeye yetti:

"Herkes çok kıbar, çok güler yüzlü. Buraya gelirken kafamda şüpheler vardı, bu aralar kafam çok dağınık, moralim çok bozuktu. Burası bana çok iyi geldi, herkese teşekkürler."

I. BSBL MÜNHAZARA TURNUVASI

11-12 Mart tarihlerinde BSBL Münazara Kulübü olarak okulumuzun ilk münazara turnuvasını Kültür Üniversitesinde İstanbul genelinden 50'ye yakın okulun katılımıyla gerçekleştirdik. Turnuva başvuru sürecinde ulusal çapta birçok farklı ve köklü okuldan olmak üzere 400'e yakın başvuru aldık, bu başvuruları kurumsal temsiliyet sebebiyle ivedilikle inceleyip 200 lise öğrencisine Türkiye ve dünyanın önde gelen üniversitelerin öğrencileri jüriliğinde olabilecek en sağlıklı entelektüel tartışma ortamını sağladık.

Turnuvamız süresince insan hakları, ekonomi, yapay zeka, hukuk gibi alanlardan konular tartışıldı ve iki günün sonunda etkinliğimiz katılımcılar tarafından övgü yağmuruna tutuldu. Bunun yanında ülkemizde yaşanmış büyük deprem afeti sebebiyle mağdur olmuş ailelere finalistler tarafınca belirlenmiş farklı yardım kuruluşları aracılığıyla yaptığı 7.500 TL'lik yardımla birlikte 2022-2023 eğitim döneminin yapılmış en iyi organizasyonlarından biri haline geldi.

Tuba Yılmaz

Turnuvamız 5 tur maç puanlarının toplanması sonucunda ilk 16 takım arasına girmelerinin ardından çeyrek ve yarı final turlarını da başarıyla tamamlayarak finale çıkan 4 takımdaki (Haydarpaşa Lisesi, Hüseyin Avni Sözen Anadolu Lisesi ,Kabataş Erkek Lisesi ve Sabancı Lisesinden) sekiz öğrenciden oluşmaktaydı. Turnuvamızın şampiyon takımı 'Uyandım' takım adıyla Kabataş Erkek Lisesinden Özer Yılmaz ve Seyyid Işan olurken en iyi konuşmacılarımız eşit konuşma puanıyla Kabataş Erkek Lisesinden Özer Yılmaz ve Çağaloğlu Anadolu Lisesinden Melih Özmen oldular.

teşekkürler

Okulumuzdaki eğitim öğretim faaliyetlerinde hedeflerimize ulaşmamızda katkıda bulunan

Beylikdüzü Kaymakamımız Sn. Dr. Mustafa ALTINPINAR'a,
Beylikdüzü Belediye Başkanımız Sn. Mehmet Murat ÇALIK'a,
Beylikdüzü İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sn. Yafes BAKIRCI'ya;

Okul Aile Birliği Başkanımız Hamide KESKİN'e ,
Bazar Döşeme'den Züleyha ve Mehmet ALABAY'a,
Erkom Tekstil'den Ramazan ERBAY'a,
Etiler Akademi'den Bilal PEKER'e
Final Etüt Merkezi'nden Müslüm NARİNÇ'e,
Kaprinus Kitapevi & Kırtasiye'den Fatih KOÇAL ve
Yunus KOÇAL'a
MBA Okullarına,
Partner Etiket ve Matbaa'dan Ayhan ÇİÇEK'e,
Sevinç Etüt Merkezi'nden Mesut TAŞKÖPRÜ'ye,
Sunny Elektronik Sanayi ve Ticaret AŞ'den
Adem ATMACA'ya, Alpaslan KAYA'ya,
Yavuz Mesa Group'tan Engin YAVUZ'a,

ve

Ender KALELİ'ye, Elif ZİLCİOĞLU'na, Erdal ÖZCAN'a Faruk UZUN'a,
Gazanfer AYDIN'a, Handan ÖZTÜRK'e, İsa OLÇA'ya,
Mehmet YIŞIL'e, Nilüfer ve Ömer BAŞTÜRK'e,
Ömer MERÇ'e, Özgür KAZANCI'ya, Sedat İPEK'e,
Tayfur DEMİR'e, Tuğrul DADALOĞLU'na,
Türkan PEHLİVAN'a, Yavuz KAYA'ya, Yelda AYDEMİR'e

teşekkür ederiz.

Kulübümüz 2006 yılında Zafer EKİCİ başkanlığınızda Yeşilköyde kurulmuştur. İlk olarak faaliyetine yüzme branşında başlayan kulübümüz elde ettiği bir çok başarının ardından bünyesine basketbol, voleybol ve paletli yüzme branşlarımızı da ekleyerek geleceğin sporcularını yetiştirmeye devam etmiştir.

Uzman Antrenör kadrosu ve kişi odaklı çalışma stiliyle diğer tüm Spor kulüplerinden ayrılan kulübümüz, Beylikdüzüne yeni bir spor bakışı kazandırmış ve bölgenin en çok tercih edilen altyapı kulübü olmuştur.

Geleceğin başarılı ve ahlaklı sporcularını yetiştirmek için çıktığımız bu yolda tecrübeli Antrenörlerimizle beraber durmadan çalışmaktayız .

Sizlerde kulübümüzün bir parçası olmak isterseniz deneme antrenmanınıza katılabilir ve aşağıdaki hesaplardan kulübümüzü takip edebilirsiniz.

www.ulussporakademi.com
instagram .ulussporakademi
tel.05424300099

ULUS SPOR AKADEMİSİ

ARTIK KARPINUS VAR

Kahve ve kitabın şiirsel uyumu altında kendinizi keşfedeceğiniz, bilmediğiniz hayatlara, şehirlere fikirlere yelken açabileceğiniz bir kütüphane,

Renklerin, boyaların kalemlerin uçsuz bucaksız dünyasında dolaşabileceğiniz, palet ve fırçalarınızla tuvaler üzerinde hayal gücünün sınırlarında dolaşabileceğiniz bir sanat atölyesi,

Çocuklarınızı oyuncaklarla tanıştıracacağınız, çocukluğunuzu yeniden keşfedeceğiniz, çocuklarınızla aynı değerleri paylaşacağınız bir oyun merkezi,

Tüm ofis araç ve gereklerinizi temin edebileceğiniz bir kırtasiye dünyası,

Şimdi bir tık uzağınızda...

Sosyal medya hesaplarımızdan bizi takip edebilirsiniz

 karpinuskitabevi

 0530 851 17 15

 Büyükkşehir Mah. 19 Mayıs Cad.
Zigana Evleri No:59/A
Beylikdüzü - İSTANBUL

KARPINUS
KİTABEVİ

MBA // OKULLARI SCHOOLS

BEYLİKDÜZÜ KAMPÜSÜ

MODERN MÜFREDAT
VİZYONU İLE
LİSE EĞİTİMİNDE

Çift Diploma ile Mezuniyet Fırsatı

Advanced Placement Programı

Newgen Kariyer Eğitimi Programı

Life School Programı

I ANAOKULU
KINDERGARTEN

I İLKOKUL
PRIMARY SCHOOL

I ORTAOKUL
MIDDLE SCHOOL

I ANADOLU LİSESİ
ANATOLIAN HIGH SCHOOL

I FEN LİSESİ
SCIENCE HIGH SCHOOL

MEDICANA //
EĞİTİM GRUBU
EDUCATION GROUP

FBÜ
FENERBAHÇE ÜNİVERSİTESİ